

LINGUISTIC PATHFINDER

Smart Education Guide

Project Number: 2024-1-PT01-KA220-SCH-000250257

Co-funded by
the European Union

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor EACEA can be held responsible for them.

TABLE OF CONTENTS

03

ΠΡΟΣΑΡΜΟΣΤΙΚΗ ΜΑΘΗΣΗ

18

ΜΗΧΑΝΙΚΗ ΜΑΘΗΣΗ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

38

ΧΡΗΣΙΜΟΣ ΟΔΗΓΟΣ ΓΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥΣ

64

ΜΕΛΕΤΕΣ ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΩΝ

ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ

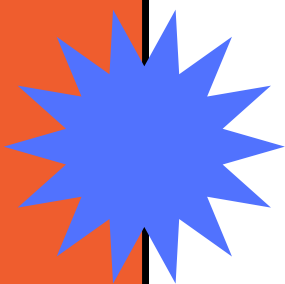
ΠΡΟΣΑΡΜΟΣΤΙΚΗ ΜΑΘΗΣΗ

Τα προσαρμοστικά συστήματα μάθησης μπορούν να καταγράφουν δεδομένα σχετικά με την πρόοδο, την εμπλοκή και την απόδοση των μαθητών και να χρησιμοποιούνται για να προσφέρουν εξατομικευμένες μαθησιακές εμπειρίες (Information Technology Division Services, n.d.). Με αυτόν τον τρόπο, η προσαρμοστική μάθηση παρέχει τρόπους αντιμετώπισης των συγκεκριμένων προβλημάτων ή προκλήσεων εξατομικευμένα για κάθε μαθητή, σε αντίθεση με τις πιο παραδοσιακές μεθόδους, οι οποίες βασίζονται στην ιδέα ότι όλοι οι μαθητές μαθαίνουν με τον ίδιο ρυθμό και από το κοινό για όλους υλικό που παρέχει ο διδάσκοντας.

Με την προσαρμοστική μάθηση, γίνεται σεβαστός ο μαθησιακός ρυθμός του κάθε μαθητή, καθώς η μέθοδος αυτή παρέχει οδηγίες ανάλογα με τις επιδόσεις του.

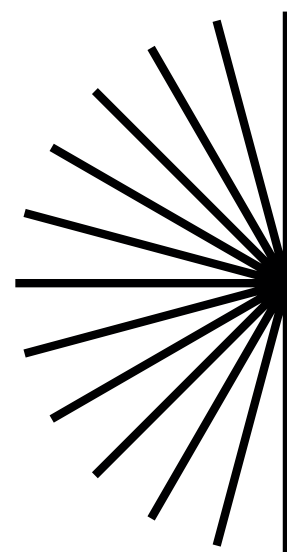

Στην πραγματικότητα μια ολοκληρωμένη, λεπτομερής και άμεση ανάλυση της απόδοσης του κάθε μαθητή μπορεί να πραγματοποιηθεί μόνο με τη βοήθεια ενός συστήματος ικανού να αναλύει ταυτόχρονα διαφορετικές παραμέτρους, έτσι ώστε να δίνει ένα εξατομικευμένο περιεχόμενο και κατευθυντήριες γραμμές σε εκπαιδευτικούς και μαθητές.

Αυτό μπορεί να πραγματοποιηθεί μόνο μέσω ανάλυσης της αλληλεπίδρασης και της απόδοσης των μαθητών, η οποία μέσω υιοθέτησης του κατάλληλου περιεχομένου, καθοριστικού για τη μαθησιακή διαδικασία και την πρόοδο του κάθε μαθητή (Rincon-Flores et al., 2024). Ο Rincon-Flores (2024). Αναφέρει επίσης ότι για τον σκοπό αυτό χρησιμοποιούνται αλγόριθμοι, αξιολογήσεις, ανατροφοδοτήσεις από τους μαθητές και προσαρμογές εκ μέρους του εκπαιδευτικού, που θα ωφελήσουν τους μαθητές που είναι “επαρκείς” στο μάθημα αλλά και για εκείνους που είναι ακόμα “ανεπαρκείς”.

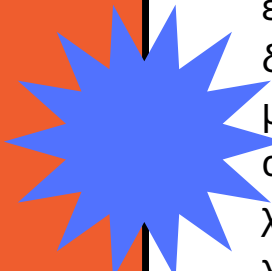
Η εκπαιδευτική αυτή προσέγγιση είναι καινοτόμος και ιδιαίτερα σημαντική, αφού ανταποκρίνεται στις πραγματικές ανάγκες των μαθητών, προωθώντας την ισότητα και την ένταξή τους στην εκπαίδευση. Η προσαρμοστική μάθηση έχει ωφεληθεί και αναπτυχθεί σημαντικά με την ενσωμάτωση συστημάτων Τεχνητής Νοημοσύνης, τα οποία παίζουν πια καθοριστικό ρόλο στην εξέλιξή της.

Η προσαρμοστική μάθηση συμβαδίζει με τους σύγχρονους εκπαιδευτικούς στόχους, όπως αυτοί περιγράφονται στους **United Nations' Sustainable Development Goals (SDGs)**, ιδιαίτερα με τον Στόχο 4: “Ποιότητα Εκπαίδευσης”.

Διασφαλίζοντας μια εκπαίδευση συμπεριληπτική και δίκαια ποιοτική, τα προσαρμοστικά συστήματα μπορούν να αντιμετωπίζουν τις ανισότητες της πρόσβασης στην εκπαίδευση, ενισχύοντας τις ευκαιρίες διαρκούς μάθησης για όλους τους μαθητές. Αυτή η νέα προσέγγιση διδασκαλίας, σημαίνει για τους εκπαιδευτικούς τη μετάβαση από την παραδοσιακή διδασκαλία σε αυτή της διευκόλυνσης της μάθησης, όπου οι ίδιοι οι μαθητές παίζουν κεντρικό ρόλο στην ερμηνεία των δεδομένων, στην εξατομικευμένη υποστήριξη και στη διασφάλιση της ολιστικής ανάπτυξης κάθε μαθητή ξεχωριστά. Με αυτόν τον τρόπο, ο ρόλος των εκπαιδευτικών πρέπει να διαφοροποιηθεί έτσι ώστε να διασφαλιστεί ότι τα προσαρμοστικά συστήματα μάθησης χρησιμοποιούνται σε όλη τους τη δυναμική.

Οι σημερινές τάξεις είναι πλούσιες σε μαθητές με έντονα στοιχεία διαφορετικότητας, δηλαδή με διαφορετικά πολιτισμικά και προσωπικά υπόβαθρα και με διαφορετικές ανάγκες. Υπάρχουν μαθητές που έχουν αποδεδειγμένα μαθησιακές ικανότητες τέτοιες ώστε να χρειάζεται να βρίσκονται σε συνεχή πρόκληση αλλιώς χάνουν το ενδιαφέρον τους όταν διδάσκονται το συνηθισμένο περιεχόμενο, ενώ άλλοι μαθητές χρειάζονται συνεχή ενίσχυση για να κατανοήσουν το περιεχόμενο και να το χρησιμοποιήσουν αποτελεσματικά. Η διαφορετικότητα στην τάξη μπορεί ακόμα να συνδέεται με συγκεκριμένα μαθησιακά προβλήματα, όπως η δυσλεξία, η διαταραχή ελλειμματικής προσοχής και η υπερκινητικότητα, προβλήματα τα οποία απαιτούν εξειδικευμένη στήριξη. Στις μέρες μας, τα σχολεία μεταξύ άλλων προκλήσεων βρίσκονται αντιμέτωπα με την ανάγκη ένταξης μαθητών μεταναστών, οι οποίοι ακόμα μαθαίνουν τη γλώσσα της φιλοξενούσας χώρας και συχνά χρειάζονται βοήθεια για να κατανοήσουν αποτελεσματικά το περιεχόμενο. Άλλοι παράγοντες που ευθύνονται για τη διαφορετικότητα στα σχολεία είναι κοινωνικοοικονομικοί παράγοντες, πολιτισμικές διαφορές και διαφορετικά επίπεδα προϋπάρχουσας γνώσης.

Σε γενικές γραμμές, οι παραδοσιακές μέθοδοι διδασκαλίας δεν μπορούν να ανταποκριθούν ικανοποιητικά σε αυτό το ευρύ φάσμα αναγκών. Έτσι συχνά κάποιοι μαθητές υστερούν στην κατανόηση, ενώ άλλοι ικανότεροι μαθητές δεν έχουν αρκετές προκλήσεις και παρουσιάζουν συμπεριφορές απαξίωσης. Η προσαρμοστική μάθηση έχει ως σκοπό να γεφυρώσει αυτά τα κενά, δημιουργώντας εξατομικευμένες μαθησιακές εμπειρίες που λαμβάνουν υπόψη τις ικανότητες και προοπτικές ανάπτυξης κάθε μαθητή ξεχωριστά.

Οι μαθητές δεν αφομοιώνουν όλοι με τον ίδιο τρόπο το περιεχόμενο. Για παράδειγμα, οι οπτικοί μαθητές μαθαίνουν πιο εύκολα μέσω πολυμέσων, ενώ οι κιναισθητικοί μαθητές επωφελούνται περισσότερο από διαδραστικά περιβάλλοντα. Τα προσαρμοστικά συστήματα αναλύουν επίσης αυτούς τους διαφορετικούς τρόπους μάθησης και παρέχουν περιεχόμενο που προσαρμόζεται αποτελεσματικά στις προτιμήσεις των μαθητών. Η προσαρμοστική μάθηση καλύπτει επίσης τις ανάγκες των μαθητών με αναπηρίες, οι οποίοι μπορούν να επωφεληθούν, για παράδειγμα, από τη λειτουργία μετατροπής κειμένου σε ομιλία, από εξατομικευμένες οδηγίες ή διαδραστικές προσομοιώσεις, κάτι που το παραδοσιακό μοντέλο δεν μπορεί να υποστηρίξει. Η διαφορετικότητα (κοινωνική ή πολιτιστική) είναι επίσης μια πτυχή που είναι σχετικά εύκολο να αξιοποιηθεί σε ένα προσαρμοστικό σύστημα, ενσωματώνοντας ένα πολιτιστικά προσαρμοσμένο περιεχόμενο και διασφαλίζοντας προσβάσιμα υλικά με σεβασμό προς τους μαθητές από διαφορετικά υπόβαθρα και έθνη.

Τα προσαρμοστικά συστήματα μάθησης δεν είναι μόνο προετοιμασμένα να αντιμετωπίσουν τα διαφορετικά μονοπάτια μάθησης, αλλά επίσης, σύμφωνα με τους Caruano και Caballé (2020), υποστηρίζουν τη χρήση των συστημάτων συνομιλίας με δυνατότητες επεξεργασίας της μητρικής γλώσσας και είναι ικανά να αναλύουν τα συναισθήματα των μαθητών και να τους παρέχουν προσαρμοσμένη συναισθηματική ανατροφοδότηση, χάρη στην ενσωμάτωση της Τεχνητής Νοημοσύνης.

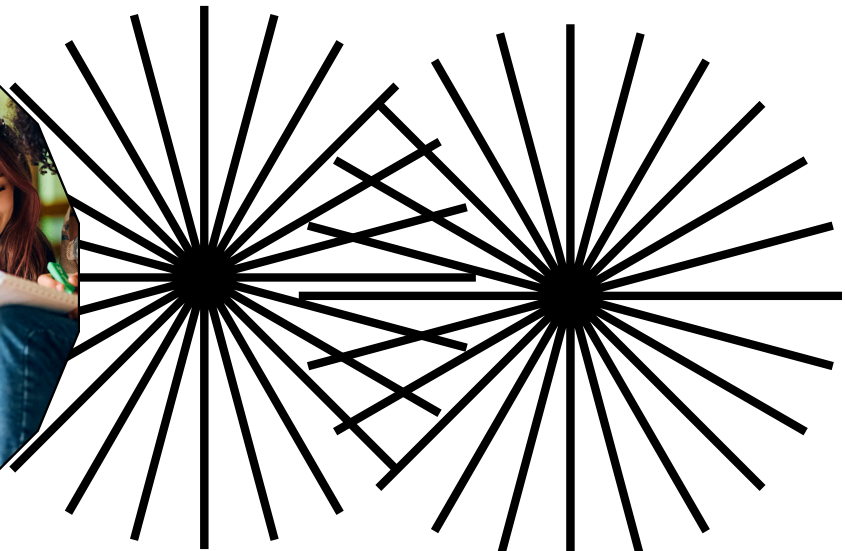
Οι τεχνολογικές εξελίξεις, ειδικά στην Τεχνητή Νοημοσύνη, διευκολύνουν την ενσωμάτωση της προσαρμοστικής μάθησης σε τρεις βασικούς τομείς: προσαρμοστικό περιεχόμενο, προσαρμοστική ακολουθία και προσαρμοστική αξιολόγηση. Οι συγγραφείς επισημαίνουν ότι η ανατροφοδότηση διαδραματίζει καθοριστικό ρόλο στο περιεχόμενο, δίνοντας για παράδειγμα συμβουλές ή παρέχοντας επιπλέον υποστηρικτικό υλικό, χωρίς να επηρεάζεται η σειρά των μαθησιακών δεξιοτήτων.

Επιπλέον, το σύστημα συλλέγει και αναλύει συνεχώς δεδομένα από την αλληλεπίδραση των μαθητών, και είναι ικανό να προσαρμόζει αυτόματα τη σειρά του περιεχομένου που θα παρουσιαστεί στον μαθητή.

Όσον αφορά την προσαρμοστική αξιολόγηση, αναφέρουν ότι το σύστημα μπορεί να αλλάζει τις ερωτήσεις που βλέπει ο μαθητής, ανάλογα με την απάντησή του σε προηγούμενη ερώτηση. Με αυτόν τον τρόπο, η δυσκολία των ερωτήσεων αυξάνεται όσο ο μαθητής απαντά σωστά, ενώ αν αντιμετωπίζει δυσκολίες τότε οι επόμενες ερωτήσεις γίνονται πιο εύκολες (Caruano & Caballé, 2020).

Η χρήση της προσαρμοστικής μάθησης γίνεται καθημερινά και πιο εύκολη. Διάφορα ψηφιακά εργαλεία που μπορούν να χρησιμοποιηθούν για εκπαιδευτικούς σκοπούς προσαρμόζονται τώρα στην Τεχνητή Νοημοσύνη. Ακολουθεί μια λίστα με διάφορες δραστηριότητες που μπορούν να γίνουν με τη χρήση ψηφιακών εργαλείων και που μπορούν να βοηθήσουν στην ενσωμάτωση της προσαρμοστικής μάθησης σε οποιοδήποτε μάθημα:

- Για την προσαρμογή των μαθημάτων στις ανάγκες των μαθητών, μπορούν να χρησιμοποιηθούν τα εργαλεία **DreamBox Learning**, **Smart Sparrow** ή **ALEKS**. Αυτά τα εργαλεία αξιοποιούν την ενσωμάτωση της Τεχνητής Νοημοσύνης.
- Για τη χρήση υποστηρικτικής συνομιλίας, κατανόησης και απάντησης σε ερωτήματα μαθητών σε φυσική γλώσσα, μπορούν να χρησιμοποιηθούν εργαλεία όπως τα **chatbots** και οι εικονικοί εκπαιδευτικοί.
- Για την παιχνιδοποίηση και τη χρήση στοιχείων μηχανισμών παιχνιδιών στα μαθήματα, όπως **badges**, πόντοι επιβράβευσης και **leaderboards**, το **Kahoot** και άλλα προσαρμοστικά παιχνίδια όπως το **Edmentum**. Αυτές οι δραστηριότητες είναι εξαιρετικοί τρόποι για να εμπλακούν οι μαθητές στα μαθήματα.

- Για να ενσωματωθούν προσαρμοστικά μαθήματα ώστε να παρακολουθείται η πρόοδος και η προσαρμογή των μαθησιακών εμπειριών στα μαθήματα, μπορούν να χρησιμοποιηθούν πλατφόρμες LMS, το Moodle και το Blackboard;

- Για την εκμετάλλευση της ανάλυσης δεδομένων για ενίσχυση της προσαρμοστικής μάθησης, με έγκαιρες παρεμβάσεις και προσαρμοσμένη άμεση βοήθεια, μπορεί να χρησιμοποιηθεί το IBM Watson Education;
- Εισηγήσεις για μαθησιακό υλικό με βάση της πρόοδο και τις προτιμήσεις των μαθητών δίδουν τα συστήματα που είναι ενσωματωμένα σε πλατφόρμες ηλεκτρονικών βιβλίων (e-book), όπως το SmartBook της McGraw-Hill.
- Για τη χρήση στην αξιολόγηση και ανάλυση σύνθετων απαντήσεων χρησιμοποιώντας την Τεχνητή Νοημοσύνη, μπορεί να χρησιμοποιηθεί το Turnitin Gradescope. Μπορεί επίσης να ενσωματωθεί με Συστήματα Διαχείρισης Μάθησης όπως τα Canvas και Blackboard για ομαλή χρήση στην τάξη.

- Για την αξιοποίηση της αυτόματης βαθμολόγησης με τεχνητή νοημοσύνη σε δομημένες εργασίες, όπως ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής και αριθμητικά προβλήματα, καθώς και σε μη δομημένο περιεχόμενο, όπως εκθέσεις και κώδικας προγραμματισμού, μπορεί να χρησιμοποιηθεί το **Gradescope**. Προσφέρει συνεπή και αποδοτική αξιολόγηση, ενώ παρέχει χρήσιμες πληροφορίες για την προσαρμογή των διδακτικών στρατηγικών με βάση τα μαθησιακά αποτελέσματα των μαθητών.
- Για τη χρήση της τεχνητής νοημοσύνης στην ανάλυση γραπτών ή μαθηματικών προβλημάτων, μπορεί να χρησιμοποιηθεί η εφαρμογή **Socratic** της **Google**, η οποία δίνει ανατροφοδότηση και προτείνει πρόσθετους πόρους για περαιτέρω εμβάθυνση. Παρέχει τη δυνατότητα προσαρμογής των απαντήσεων ανάλογα με την πολυπλοκότητα και τον τύπο των ερωτημάτων που λαμβάνει από τους μαθητές.
- Για τη δημιουργία διαδραστικών προσομοιώσεων, ιδιαίτερα σε θέματα **STEM**, αξιοποιώντας την Επαυξημένη Πραγματικότητα (**AR**) και την Εικονική Πραγματικότητα (**VR**), μπορεί να χρησιμοποιηθεί το **zSpace**. Με τη χρήση του, οι μαθητές μπορούν, για παράδειγμα, να κάνουν εικονική ανατομία βατράχων ή να εξερευνήσουν το ηλιακό σύστημα σε τρισδιάστατο περιβάλλον.
- Για την αλληλεπίδραση με τρισδιάστατα μοντέλα, όπως η ανθρώπινη καρδιά, οι πλανήτες ή αρχαία αντικείμενα, μπορεί να χρησιμοποιηθεί το **Merge Cube**. Είναι ιδιαίτερα χρήσιμο σε μαθήματα όπως η Βιολογία, η Αστρονομία και η Ιστορία.

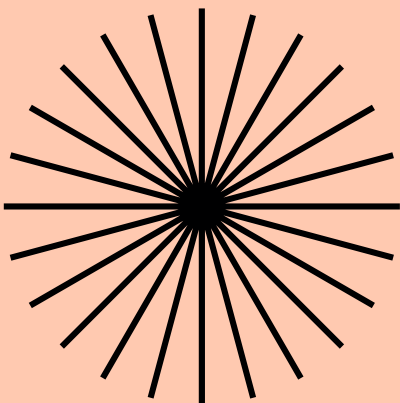
Ο οδηγός αυτός αποτελεί μέρος ενός προγράμματος Erasmus που στοχεύει στην προώθηση του γλωσσικού γραμματισμού και στον εμπλουτισμό της εκμάθησης των μειονοτικών γλωσσών. Πιο κάτω ακολουθούν παραδείγματα ψηφιακών εργαλείων, πολλά από τα οποία έχουν ήδη προσαρμοστεί ώστε να αξιοποιούν την προσαρμοστική μάθηση στην εκμάθηση γλωσσών:

- Για την εκμάθηση γλωσσών με δυνατότητα διαχείρισης τάξης, οι εκπαιδευτικοί μπορούν να αναθέτουν εργασίες και να παρακολουθούν την πρόοδό τους σε πολλές γλώσσες χρησιμοποιώντας το **Duolingo for Schools**. Η προσαρμοστική μάθηση είναι ενσωματωμένη στις ασκήσεις, προσαρμόζοντας το επίπεδο δυσκολίας με βάση την απόδοση του μαθητή. Επιπλέον, βασίζεται σε στοιχεία παιχνιδοποίησης (**gamification**), όπου οι μαθητές μπορούν να παρακολουθούν την πρόοδο ο ένας του άλλου.
- Για να βοηθηθούν οι μαθητές με άμεσες μεταφράσεις κειμένου, φωνής και εικόνων σε περισσότερες από 100 γλώσσες, μπορεί να χρησιμοποιηθεί το **Google Translate**. Είναι ιδιαίτερα χρήσιμο για τους μαθητές ώστε να κατανοούν οδηγίες και να επικοινωνούν με συμμαθητές και εκπαιδευτικούς στα πρώτα τους βήματα σε μια μη μητρική γλώσσα (όπως συμβαίνει με τους μετανάστες).

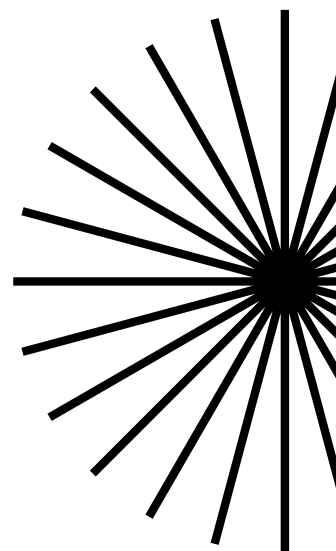
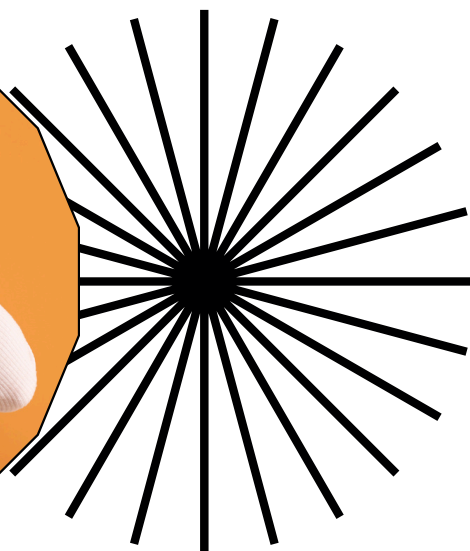
- Για να υποστηριχθεί η πολυγλωσσία, συμπεριλαμβανομένων της μετατροπής κειμένου σε ομιλία, των εικονογραφημένων λεξικών και των μεταφράσεων, μπορεί να χρησιμοποιηθεί μέρος του Microsoft Office (όπως το Microsoft Immersive Reader) αλλά και άλλες πλατφόρμες. Βοηθούν τους μαθητές να διαβάσουν και να κατανοούν το περιεχόμενο στη μητρική τους γλώσσα παράλληλα με τη γλώσσα που έχουν στόχο να μάθουν.

- Για να παρέχεται επικοινωνία σε διαφορετικές γλώσσες μεταξύ δασκάλων και γονέων, μπορεί να χρησιμοποιηθεί η εφαρμογή TalkingPoints. Μεταφράζει αυτόματα τα μηνύματα στις γλώσσες που προτιμούν οι γονείς, προάγοντας τη συνεργασία και τη στήριξη για τους μαθητές μετανάστες.
- Για να παρέχεται μια διαδικτυακή συνεργατική πλατφόρμα που υποστηρίζει την εισαγωγή διαφορετικών γλωσσών καθώς και αναρτήσεις πολυμέσων, μπορεί να χρησιμοποιηθεί το Padlet. Οι μαθητές μπορούν να μοιράζονται περιεχόμενο στη μητρική τους γλώσσα ενώ μαθαίνουν να συνεισφέρουν στη γλώσσα της τάξης.

- Για να αξιοποιηθεί μια κοινωνική πλατφόρμα μάθησης με επιλογές μετάφρασης για αναρτήσεις, κουίζ και εργασίες, μπορεί να χρησιμοποιηθεί το Edmodo. Μέσω της χρήσης προσαρμοστικής μάθησης, επιτρέπεται στους εκπαιδευτικούς να δημιουργούν εξατομικευμένες μαθησιακές εμπειρίες για τις ανάγκες της κάθε γλώσσας.

- Για να δημιουργηθεί υλικό μαθημάτων σε πολλές γλώσσες, όπως ισπανικά, γαλλικά και πορτογαλικά, μπορεί να χρησιμοποιηθεί η **Khan Academy**. Τα προσαρμοστικά χαρακτηριστικά του παρέχουν εξατομικευμένες ασκήσεις με βάση την πρόοδο του μαθητή.
- Για να αξιοποιηθεί ένα εργαλείο υποστήριξης γλωσσικού γραμματισμού που προσφέρει μετάφραση, μετατροπή κειμένου σε ομιλία και βοήθεια στη συγγραφή, μπορεί να χρησιμοποιηθεί το **Read&Write** από την **Texthelp**. Τα προσαρμοστικά χαρακτηριστικά του καλύπτουν τις δεξιότητες ανάγνωσης και συγγραφής σε διάφορες γλώσσες.
- Για να σχεδιαστούν δραστηριότητες ειδικά για μαθητές που μαθαίνουν Αγγλικά, παρέχοντας κίνηση και ενδιαφέρον περιεχόμενο που αφορά το λεξιλόγιο, τη γραμματική και τις δεξιότητες ακρόασης, μπορεί να χρησιμοποιηθεί το **BrainPOP ELL**. Τα προσαρμοστικά κουίζ και οι δραστηριότητες του προσαρμόζονται στη γλωσσική επάρκεια του μαθητή.
- Για να παρέχεται αυθεντικό γλωσσικό περιεχόμενο, όπως **podcasts** και άρθρα, προσαρμοσμένο στα επίπεδα και τα ενδιαφέροντα των μαθητών, μπορεί να χρησιμοποιηθεί το **LingQ**. Παρέχει ενσωματωμένα λεξικά και μετάφραση.

Ο McGuire (2021) παραθέτει μια λίστα από πιθανά οφέλη από την εφαρμογή της προσαρμοστικής μάθησης. Πιο συγκεκριμένα η εφαρμογή αυτή:

- Ενισχύει την επιτυχία και την αυτονομία των μαθητών, αφού τα δεδομένα που συλλέγονται και εμφανίζονται από το λογισμικό, επιτρέπουν στους μαθητές να αντιληφθούν το περιεχόμενο που χρειάζεται ακόμα να βελτιώσουν.
- Σέβεται τον ρυθμό μάθησης των μαθητών, βοηθώντας τους να επικεντρωθούν στο περιεχόμενο στο οποίο εξακολουθούν να έχουν δυσκολίες.
- Καθοδηγεί τους μαθητές στη διαδικασία μάθησης, ενώ υποστηρίζει τους στόχους του μαθήματος, τις εργασίες, τις δραστηριότητες και τις αξιολογήσεις. Παρέχει επίσης πληροφορίες στον εκπαιδευτικό σχετικά με την προσαρμογή κάποιου περιεχομένου ή στρατηγικών στους γενικούς στόχους του μαθήματος.
- Παρέχει σχετικές πληροφορίες που μπορούν να χρησιμοποιηθούν από τους εκπαιδευτικούς και όχι μόνο, για να εντοπίσουν την απόδοση συγκεκριμένων μαθητών ή υποομάδων μαθητών, όπως οι μειονότητες ή οι μαθητές με οικονομικά προβλήματα.

- Επιτρέπει στους εκπαιδευτικούς και το διοικητικό προσωπικό να παρέχουν έγκαιρη υποστήριξη στους μαθητές που την χρειάζονται.
- Επιτρέπει τη σύνδεση των τρεχουσών δεδομένων με τα προηγούμενα για να εντοπιστούν τομείς προς βελτίωση, όσον αφορά στη μαθησιακή πορεία των μαθητών.

Η αναγνώριση από όλους των πιθανών οφελών της προσαρμοστικής μάθησης απαιτεί προσεγγίσεις βασισμένες στην έρευνα, στο μελετημένο σχεδιασμό διδασκαλίας, στη στρατηγική υλοποίηση, στις διαδικασίες για συνεχιζόμενη βελτίωση και στη δέσμευση για ισότητα και φροντίδα των μαθητών» (McGuire, 2021).

Βιβλιογραφία

Capuano, N., & Caballé, S. (2020). Adaptive learning technologies. *AI Magazine*, 41(2), 97–99.
<https://doi.org/10.1609/aimag.v41i2.5317>

Information Technology Division Services. (n.d.). Adaptive learning. Montclair State University.
<https://www.montclair.edu/itds/digital-pedagogy/pedagogical-strategies-and-practices/adaptive-learning/>

McGuire, R. (2021). What is adaptive learning and how does it work to promote equity in higher education. Every Learner Everywhere.
<https://www.everylearnereverywhere.org/blog/what-is-adaptive-learning-and-how-does-it-work-to-promote-equity-in-higher-education/>

Rincon-Flores, E. G., Castano, L., Guerrero Solis, S. L., Olmos Lopez, O., Rodríguez Hernández, C. F., Castillo Lara, L. A., & Aldape Valdés, L. P. (2024). Improving the learning-teaching process through adaptive learning strategy. *Smart Learning Environments*, 11(27). <https://doi.org/10.1186/s40561-024-00314-9>

Μηχανική Μάθηση στην εκπαίδευση

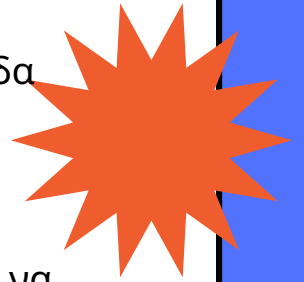
Η Μηχανική Μάθηση (ML) είναι ένας τομέας της Τεχνητής Νοημοσύνης (AI), ο οποίος αναφέρεται στην ικανότητα των μηχανών και των υπολογιστών να μιμούνται τις μεθόδους και τους τρόπους μάθησης των ανθρώπων, να εκτελούν εργασίες με πλήρη αυτονομία και να βελτιώνουν την ακρίβειά τους χάρη στον μεγάλο όγκο δεδομένων που μπορούν να χειρίζονται (IBM, n.d.).

Στην πράξη, η Μηχανική Μάθηση είναι η δημιουργία συστημάτων και υπολογιστών που λειτουργούν αυτόνομα, χωρίς την ανάγκη ο προγραμματιστής να γράψει κώδικα για μια συγκεκριμένη εργασία. Αυτή η εξέλιξη στον τεχνολογικό τομέα μπορεί να προσφέρει σημαντικές καινοτομίες σε πολλά πεδία, ενώ παράλληλα συνοδεύεται και από προκλήσεις που αφορούν στην υλοποίησή της.

Στην ενότητα αυτή, θα εξετάσουμε την εφαρμογή της Μηχανικής Μάθησης στον τομέα της εκπαίδευσης, αναδεικνύοντας έτσι τη σημασία της και το πιθανό αντίκτυπο που μπορεί να έχει σε αυτή. Στη συνέχεια, θα προχωρήσουμε σε πρακτικά παραδείγματα για το πώς μπορεί να εφαρμοστεί η Μηχανική Μάθηση στην εκπαίδευση και θα ολοκληρώσουμε την ενότητα με τις προκλήσεις που συνοδεύουν την υλοποίησή της σε εκπαιδευτικά περιβάλλοντα.

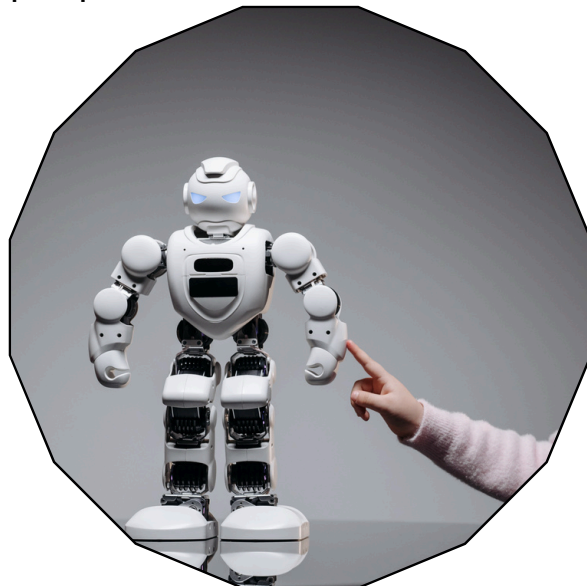

Οι εκπαιδευτικές μεθοδολογίες και οι μαθησιακές εμπειρίες μπορούν να αναπτυχθούν και να εξελιχθούν σημαντικά μέσω της ενσωμάτωσης τεχνολογιών Μηχανικής Μάθησης σε παραδοσιακά εκπαιδευτικά περιβάλλοντα, σε όλα τα επίπεδα μάθησης.

Όπως προτείνουν οι Joseph και Nwankwo (2024), τα συστήματα και οι εφαρμογές Μηχανικής Μάθησης μπορούν να προσφέρουν πολύτιμα εργαλεία και ευκαιρίες σε μαθητές και εκπαιδευτικούς, με δυνατότητα αναμόρφωσης του εκπαιδευτικού τοπίου. Πιο συγκεκριμένα, τα συστήματα που βασίζονται στη Μηχανική Μάθηση μπορούν να αλλάξουν τον τρόπο που μαθαίνουν οι μαθητές, ενώ παράλληλα να συστηματοποιήσουν και να απλοποιήσουν τις διδακτικές μεθόδους των εκπαιδευτικών.

Παρομοίως, οι Forero-Corba & Bennasar (2024) τονίζουν τη σημασία της ενσωμάτωσης αυτών των αναδυόμενων τεχνολογιών στην εκπαίδευση, καθώς προσφέρουν σημαντικές καινοτομίες, οι οποίες ενδέχεται να κάνουν τις μαθησιακές εμπειρίες πιο ελκυστικές και συναρπαστικές για τους μαθητές. Επιπλέον, ενισχύουν τα επίπεδα προσβασιμότητας και συμπερίληψης στις σχολικές αίθουσες, καθώς μπορούν να χρησιμοποιηθούν για να καλύψουν τις ανάγκες μαθητών με εκπαιδευτικές ιδιαιτερότητες, μαθητών με αναπηρίες ή όσων προέρχονται από διαφορετικό πολιτισμικό, κοινωνικό ή/και γλωσσικό υπόβαθρο (Martins et al., 2024).

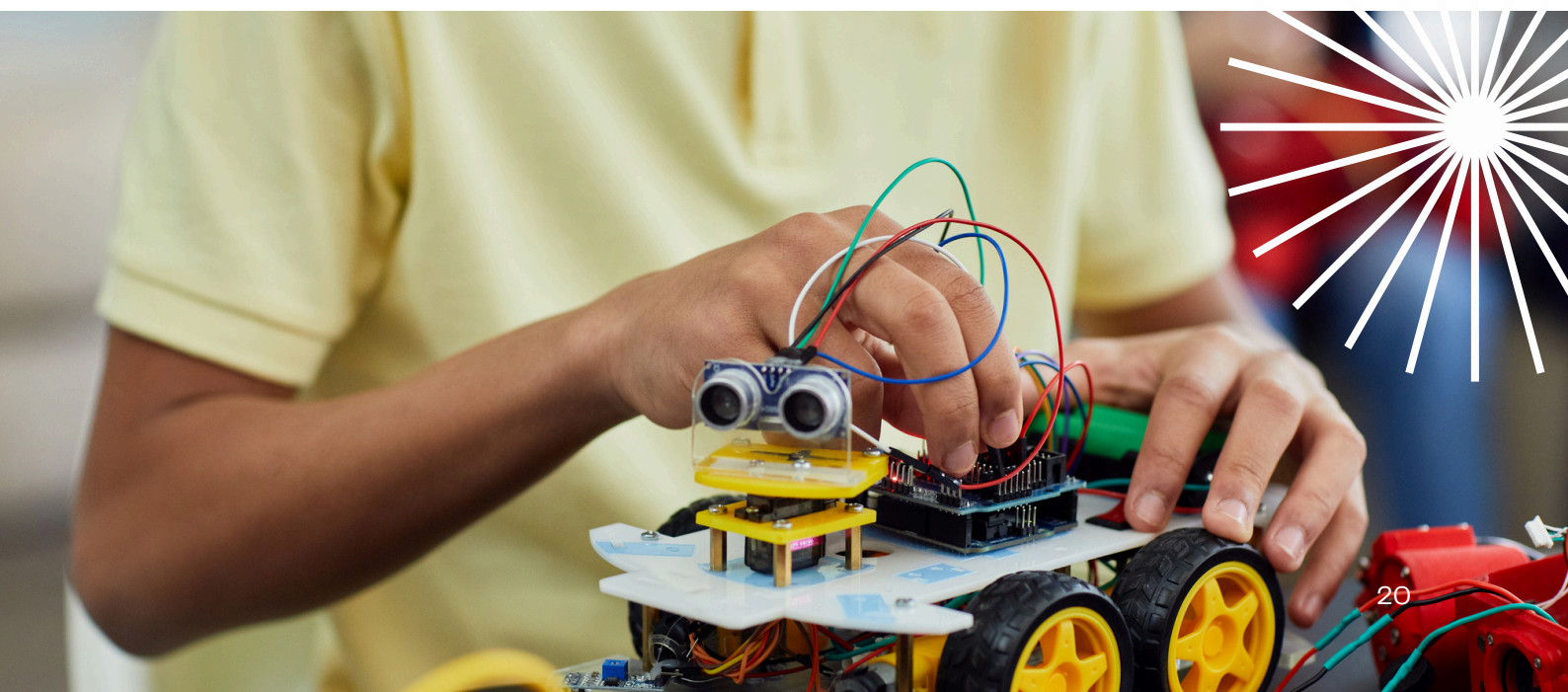
Ποια είναι, όμως, τα συγκεκριμένα πλεονεκτήματα και οι δυνατότητες που μπορεί να φέρει η χρήση τεχνολογιών μηχανικής μάθησης στην πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση; Ας δούμε μερικά από τα σημαντικότερα.

Εξατομικευμένη Μάθηση και Υποστήριξη

Ένα από τα σημαντικότερα οφέλη της χρήσης τεχνολογιών, που βασίζονται στη Μηχανική Μάθηση (**Machine Learning**) στις σχολικές τάξεις, είναι η διευκόλυνση της παροχής εξατομικευμένων μαθησιακών ευκαιριών σε κάθε μαθητή, με βάση τις ανάγκες και τις προτιμήσεις του (Fomunyan, 2022; Joseph & Nwankwo, 2024).

Αυτό περιλαμβάνει την προσαρμογή του διδακτικού υλικού και της μαθησιακής εμπειρίας σε συγκεκριμένες ανάγκες και προτιμήσεις κάθε μαθητή, αλλά και την αναγνώριση των επιμέρους τομέων στους οποίους ένας μαθητής μπορεί να χρειάζεται περισσότερη υποστήριξη.

Αυτό επιτυγχάνεται χάρη στην ικανότητα των συστημάτων που βασίζονται στη Μηχανική Μάθηση (**ML**), να επεξεργάζονται γρήγορα και αποτελεσματικά έναν μεγάλο όγκο δεδομένων και να αναγνωρίζουν συγκεκριμένα μοτίβα και ανάγκες σε αντίστοιχα δεδομένα άλλων μαθητών, προτείνοντας κατ' επέκταση στρατηγικές και μεθοδολογίες που ενδέχεται να αποδειχθούν επωφελείς για τον συγκεκριμένο μαθητή.

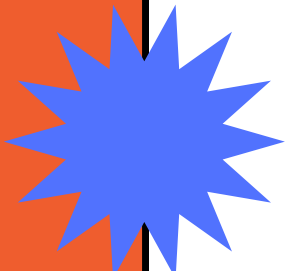

Βελτίωση της Εμπλοκής των Μαθητών

Η ενσωμάτωση σύγχρονων τεχνολογιών και η βελτίωση των προγραμμάτων σπουδών των σχολείων μπορεί να αντιμετωπίσει το πρόβλημα της εμπλοκής των μαθητών και της ενεργούς συμμετοχής τους στην εκπαίδευση. Σύμφωνα με πρόσφατα δεδομένα που συγκέντρωσε η Eurostat (2024), το 10,6% των μαθητών ηλικίας 14-16 ετών στην Ευρώπη δεν συνεχίζουν στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση, κάτι που συνδέεται με την αδυναμία των εκπαιδευτικών συστημάτων να δημιουργήσουν ένα συμπεριληπτικό, προσβάσιμο και ελκυστικό για τους μαθητές περιβάλλον μάθησης.

Κατά συνέπεια, τα συστήματα βασισμένα στη μηχανική μάθηση θα προσφέρουν σε εκπαιδευτικούς και διοικητικούς φορείς νέα, επικαιροποιημένα εργαλεία και υλικά που θα τους βοηθήσουν να καταστήσουν τις μαθησιακές εμπειρίες των μαθητών πιο ενδιαφέρουσες και ελκυστικές, επιλύοντας έτσι τα προβλήματα της πρώιμης εγκατάλειψης της εκπαίδευσης και της έλλειψης ενεργούς συμμετοχής.

Αποτελεσματική Αξιολόγηση της Απόδοσης των Μαθητών

Όπως παρατηρούν οι Chassignol et al. (2018), η Μηχανική Μάθηση μπορεί να παίξει καθοριστικό ρόλο στην πιο αποδοτική και δίκαιη αξιολόγηση της απόδοσης των μαθητών στο σχολείο.

Τα οφέλη αυτής της διαδικασίας μπορούν να συνοψιστούν στα εξής σημεία:

- Άμεση και Συνεχής Αξιολόγηση: Χάρη στην ικανότητα των συστημάτων, που βασίζονται στη Μηχανική Μάθηση, να επεξεργάζονται άμεσα μεγάλο όγκο δεδομένων, η διαδικασία αξιολόγησης, για παράδειγμα σε μια γραπτή εξέταση, μπορεί να γίνει σε σύντομο χρονικό διάστημα ή και αυτόματα. Επιπλέον, τέτοιες τεχνολογίες μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την παρακολούθηση και αξιολόγηση της μακροχρόνιας προόδου των μαθητών.
- Ευκαιρίες Βελτίωσης της Αξιολόγησης: Οι τεχνολογίες αυτές μπορούν να χρησιμοποιηθούν από τους εκπαιδευτικούς για να εντοπίσουν πιο αποδοτικές στρατηγικές μάθησης και διδασκαλίας για κάθε μαθητή με βάση τις δυνατότητες τους, καθιστώντας έτσι ατομική τη διαδικασία αξιολόγησης και επιφέροντας έτσι καλύτερα αποτελέσματα.
- Μοντέλα Πρόβλεψης και Ατομικής Ανατροφοδότησης: Οι τεχνολογίες βασισμένες στη Μηχανική Μάθηση μπορούν να αποδειχτούν χρήσιμες για την παροχή μιας πιο δίκαιης αξιολόγησης για κάθε μαθητή. Τα συστήματα μπορούν να δώσουν ατομική ανατροφοδότηση με βάση τα προηγούμενα αποτελέσματα (πχ βαθμοί) του μαθητή, ενώ προτείνουν επίσης συγκεκριμένους και λεπτομερείς τρόπους μάθησης για κάθε μαθητή.

Απλοποίηση Διδακτικού Υλικού

Όπως έχει ήδη αναφερθεί, οι τεχνολογίες που βασίζονται στη Μηχανική Μάθηση έχουν τη δυνατότητα να αξιολογούν εύκολα την ακαδημαϊκή πρόοδο των μαθητών και να τη συσχετίζουν με την επίδραση που έχουν τα διδακτικά υλικά και οι μέθοδοι διδασκαλίας, στα αποτελέσματα των μαθητών.

Είναι λοιπόν εμφανές ότι οι εκπαιδευτικοί μέσω της χρήσης τεχνολογιών Μηχανικής Μάθησης, είναι σε θέση να εντοπίζουν ποιες έννοιες δυσκολεύουν τους μαθητές, να εντοπίζουν και να προσαρμόζουν το υλικό στην ηλικία ή στο επίπεδο εκπαίδευσης και ικανότητας των μαθητών (Joseph & Nwankwo, 2024).

Αυτές οι τεχνολογίες και οι στρατηγικές μπορούν να εντοπίσουν τα διδακτικά περιεχόμενα που δεν κατανοούν οι περισσότεροι μαθητές και να βοηθήσουν τους εκπαιδευτικούς να πραγματοποιήσουν απαραίτητες αλλαγές και βελτιώσεις στο μάθημά τους.

Μπορούν επίσης να χρησιμοποιηθούν για να διευκολύνουν την εκπαίδευση των μαθητών που χρειάζονται ειδική βοήθεια.

Μαθητές με διαφορετική μητρική γλώσσα ή μαθητές που προέρχονται από άλλη χώρα, μαθητές με αναπηρίες ή μαθητές με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες.

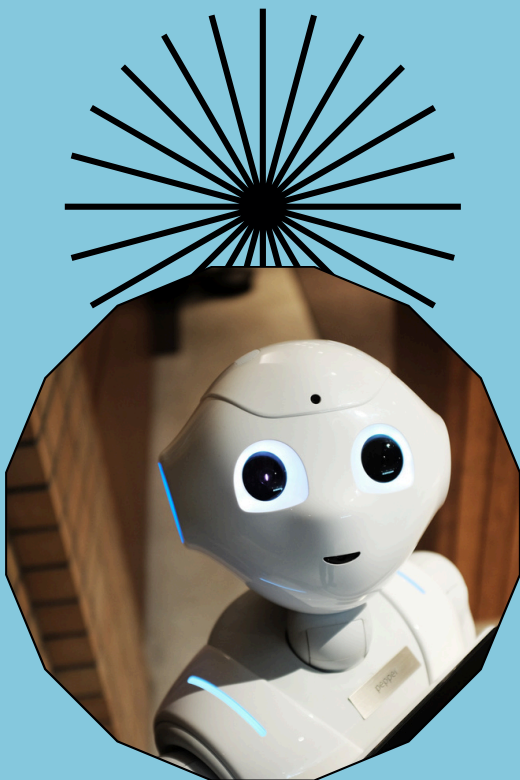

Εξοικείωση με τα Ψηφιακά Εργαλεία και Τεχνολογίες

Η ανάπτυξη των ψηφιακών δεξιοτήτων των μαθητών είναι ένας από τους κύριους στόχους που θέτουν τα σύγχρονα εκπαιδευτικά συστήματα. Είναι απαραίτητο οι μαθητές να έρθουν σε επαφή και να εξοικειωθούν με τα σύγχρονα ψηφιακά και τεχνολογικά εργαλεία, προκειμένου να μπορέσουν να επιτύχουν στους επαγγελματικούς, κοινωνικούς και προσωπικούς τους στόχους. Έτσι, η σημασία της ενεργής ενσωμάτωσης και εφαρμογής τεχνολογιών βασισμένων στη Μηχανική Μάθηση (ML) στο εκπαιδευτικό πλαίσιο, αποτελούν μια ευκαιρία για εκπαιδευτικούς και μαθητές να αποκτήσουν εμπειρία και εξειδίκευση στη χρήση τους.

Η αξιοποίηση αυτών των τεχνολογιών κατά τη διάρκεια των μαθημάτων και των διαδικασιών αξιολόγησης, εκτός από τη διευκόλυνση της μαθησιακής και διδασκαλικής εμπειρίας, μπορεί να αποτελέσει και μια ιδανική στρατηγική που θα επιτρέψει στους μαθητές να χρησιμοποιούν και να αλληλεπιδρούν με αυτού του τύπου σύγχρονης υποστηρικτικής τεχνολογίας και με νέες, καινοτόμες μεθόδους μάθησης.

Αν και αρχικά η χρήση τεχνολογιών βασισμένων στη Μηχανική Μάθηση μπορεί να φαίνεται ως μη εφαρμόσιμη στις σημερινές σχολικές αίθουσες, είναι σημαντικό να σημειωθεί ότι ένας μεγάλος αριθμός τέτοιων τεχνολογιών και συστημάτων χρησιμοποιείται ήδη σε τυπικά και άτυπα εκπαιδευτικά περιβάλλοντα σε όλο τον κόσμο. Αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι η Μηχανική Μάθηση εξακολουθεί να αποτελεί ένα ιδιαίτερα άγνωστο θέμα για τη συντριπτική πλειοψηφία του πληθυσμού.

Τα περισσότερα συστήματα που βασίζονται στη Μηχανική Μάθηση και χρησιμοποιούνται σήμερα καλύπτουν αποτελεσματικά τις εξής διδακτικές και μαθησιακές ανάγκες:

- Εξατομίκευση των τρόπων μάθησης για τους μαθητές
- Εκμάθηση γλωσσών
- Προσαρμογή του εκπαιδευτικού υλικού ώστε να ανταποκρίνεται στις ανάγκες μαθητών που χρειάζονται ειδική υποστήριξη
- Αξιολόγηση και εκτίμηση της προόδου των μαθητών
- Παροχή βοήθειας στους εκπαιδευτικούς για να γίνουν τα μαθήματά τους πιο ελκυστικά και διαδραστικά

Ακολουθούν μερικά από τα πιο σημαντικά παραδείγματα συστημάτων που βασίζονται στη Μηχανική Μάθηση και χρησιμοποιούνται ενεργά σε επίσημες και ανεπίσημες εκπαιδευτικές διαδικασίες:

Duolingo

Το **Duolingo** είναι ίσως η πιο γνωστή πλατφόρμα εκμάθησης ξένων γλωσσών στον κόσμο. Προσφέρει μια σειρά από σύντομα μαθήματα για μεγάλο αριθμό γλωσσών και το διαδραστικό και διασκεδαστικό της περιβάλλον μάθησης, το έχει καταστήσει ιδιαίτερα δημοφιλές σε πολλούς χρήστες παγκοσμίως.

Το **Duolingo** είναι μια πλατφόρμα βασισμένη στη Μηχανική Μάθηση, καθώς αυτή έχει αναπτυχθεί με χρήση αλγορίθμων που επιτρέπουν την εξατομίκευση των μαθημάτων με βάση το επίπεδο και τις προτιμήσεις κάθε μαθητή. Οι προηγμένοι αυτοί αλγόριθμοι δίνουν τη δυνατότητα στην πλατφόρμα να προσφέρει διαφορετικούς τρόπους μάθησης σε κάθε χρήστη, προσαρμόζοντας την εμπειρία μάθησης στις ατομικές του ανάγκες. Επίσης, το περιεχόμενο των μαθημάτων ανανεώνεται και προσαρμόζεται διαρκώς με βάση την ανατροφοδότηση και τα δεδομένα που παρέχουν οι ίδιοι οι χρήστες.

Το **Duolingo** έχει αποδειχθεί ένα αποτελεσματικό και ουσιαστικό εργαλείο για την εισαγωγή των παιδιών σε μια νέα γλώσσα και έχει συμβάλει σημαντικά στην υποστήριξη μαθητών με διαφορετικό γλωσσικό ή πολιτισμικό υπόβαθρο.

Gradescope από την Turnitin

Το **Gradescope** είναι μια διαδικτυακή πλατφόρμα που επιτρέπει τόσο σε μαθητές όσο και σε εκπαιδευτικούς να αξιολογούν και να βαθμολογούν τις εργασίες μαθητών, προσφέροντας παράλληλα χρήσιμη ανατροφοδότηση.

Πρόκειται για ένα συνεργατικό σύστημα αξιολόγησης που έχει αναπτυχθεί μέσω στρατηγικών Μηχανικής Μάθησης. Αποτελεί πολύτιμο εργαλείο για τους εκπαιδευτικούς, αφού τους προσφέρει τη δυνατότητα να αξιολογούν γρήγορα και με ακρίβεια τις διαδικτυακές εργασίες των μαθητών τους και να παρακολουθούν την πρόοδό τους.

Τα δεδομένα που συλλέγονται από τους εκπαιδευτικούς μπορούν στη συνέχεια να αξιοποιηθούν για να εντοπιστούν οι έννοιες που δυσκολεύουν τους μαθητές, καθώς και οι μαθητές που χρειάζονται ειδική υποστήριξη. Αυτή η διαδικασία διευκολύνει το έργο των εκπαιδευτικών και τους δίνει τη δυνατότητα να είναι πιο ευέλικτοι και προσαρμοστικοί στις διδακτικές τους μεθόδους.

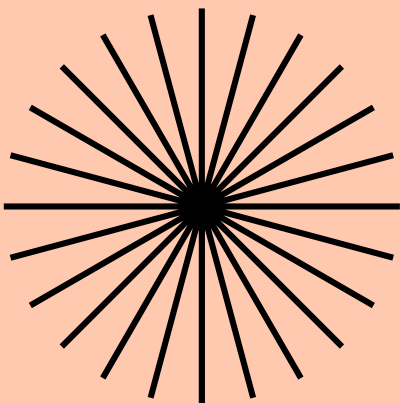
Course Hero

Το **Course Hero** είναι μια διαδικτυακή πλατφόρμα ηλεκτρονικής μάθησης που έχει αναπτυχθεί εξολοκλήρου με τη χρήση τεχνολογιών Μηχανικής Μάθησης.

Η πλατφόρμα αυτή επιτρέπει στους χρήστες να ακολουθούν πλήρως εξατομικευμένους τρόπους μάθησης, οι οποίοι διαμορφώνονται με βάση τα ατομικά τους ενδιαφέροντα, το επίπεδο γνώσεων, τις ανάγκες και τις προτιμήσεις τους. Οι χρήστες μπορούν να επιλέγουν μαθήματα από μια ευρεία γκάμα μαθημάτων και θεματικών περιοχών.

Το **Course Hero** αποτελεί εργαλείο που χρησιμοποιείται ενεργά από εκπαιδευτικούς σε όλο τον κόσμο, καθώς παρουσιάζει σύνθετα θέματα με απλό και ελκυστικό τρόπο. Χάρη στην ικανότητα του συστήματος να προσαρμόζεται στις διαφορετικές ηλικίες και τα μορφωτικά επίπεδα των μαθητών, η ύλη παρουσιάζεται σε μικρά και κατανοητά βήματα που είναι προσβάσιμα σε όλους.

Παράλληλα, προσφέρει μια εξαιρετική ευκαιρία σε σχολεία και εκπαιδευτικά συστήματα να ανανεώσουν και να βελτιώσουν το εκπαιδευτικό τους υλικό, καθιστώντας το πιο συμπεριληπτικό και προσβάσιμο για κάθε μαθητή.

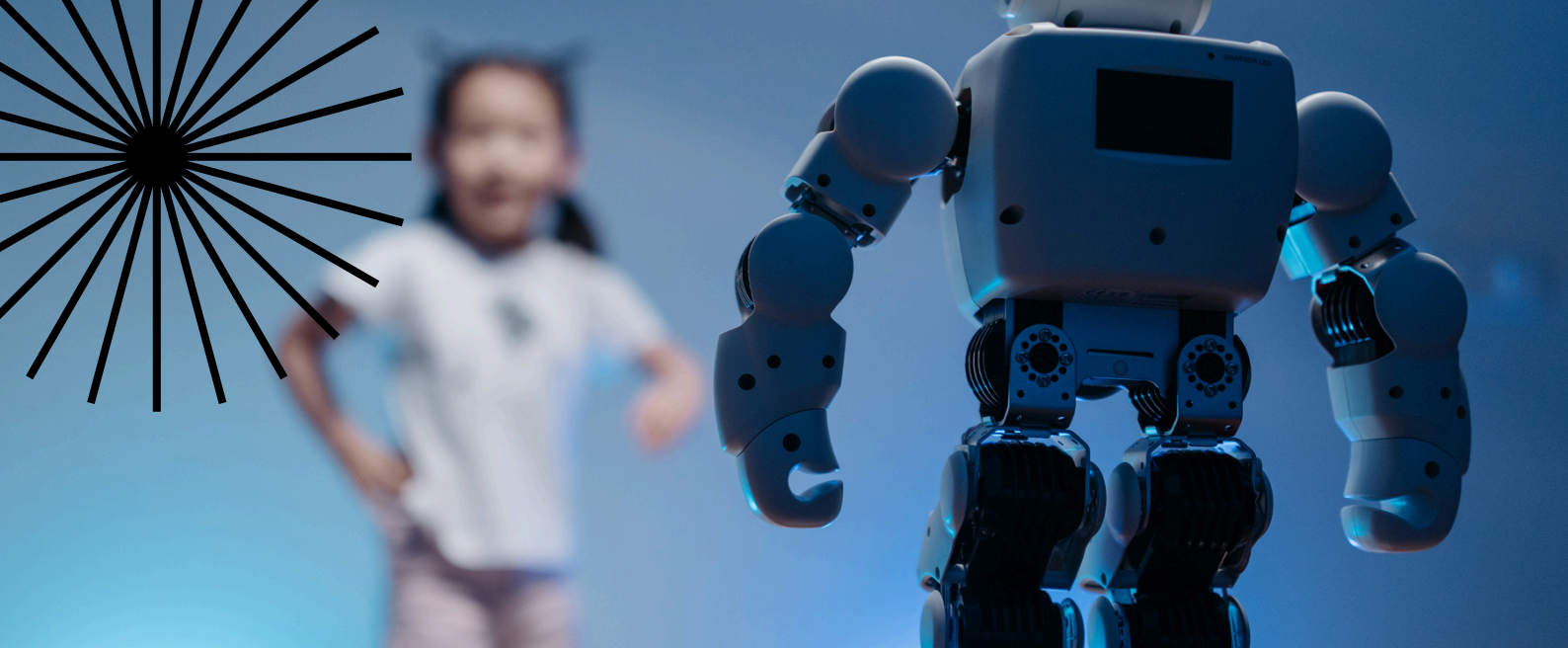

ALEKS της McGraw-Hill

Το ALEKS είναι μια πλατφόρμα αξιολόγησης και υποστήριξης μάθησης που έχει αναπτυχθεί με τη χρήση αλγορίθμων Μηχανικής Μάθησης, γεγονός που της επιτρέπει να εκτελεί τις λειτουργίες της με αυτονομία.

Χρησιμοποιείται για την ανίχνευση των ατομικών μαθησιακών προτύπων και επιπέδων γνώσης των μαθητών, βάσει των επιδόσεών τους αλλά και άλλων παραμέτρων.

Πρόκειται για ένα ιδιαίτερα χρήσιμο εργαλείο για τους εκπαιδευτικούς, καθώς το σύστημα προτείνει τρόπους με τους οποίους μπορούν να προσαρμόσουν πιο αποτελεσματικά το εκπαιδευτικό τους υλικό, ώστε να ανταποκρίνεται στις ανάγκες κάθε μαθητή. Παράλληλα, παρέχει συνεχή ανατροφοδότηση για την πρόοδο των μαθητών.

Η ενσωμάτωση νέων καινοτόμων τεχνολογιών στον εκπαιδευτικό τομέα έχει πολλές προκλήσεις.

Για την αποτελεσματική και ουσιαστική αξιοποίησή τους, τα εκπαιδευτικά συστήματα πρέπει να ξεπεράσουν μια σειρά από δυσκολίες. Το τρίτο μέρος αυτής της ενότητας είναι αφιερωμένο στην παρουσίαση ορισμένων από τις πιο σημαντικές προκλήσεις, οι οποίες είναι οι εξής:

Ηθικές Παραμέτρους

Η χρήση συστημάτων βασισμένων στη Μηχανική Μάθηση στις σχολικές αίθουσες μπορεί να εγείρει σοβαρά ηθικά ζητήματα (Joseph & Nwankwo, 2024).

Οι εκπαιδευτικοί θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι οι τεχνολογίες που χρησιμοποιούν έχουν αναπτυχθεί με τέτοιο τρόπο ώστε να εξαλείφουν πιθανές προκαταλήψεις, να αποφεύγεται η άνιση μεταχείριση των μαθητών και να αντιμετωπίζονται επαρκώς τα θέματα ισότητας και διαφάνειας.

Παράλληλα, είναι σημαντικό οι μαθητές να ενημερώνονται για τις ηθικές προεκτάσεις της χρήσης τέτοιου είδους τεχνολογιών, καθώς αποτελούν στοιχεία που θα συναντούν σε όλη τη διάρκεια της ακαδημαϊκής αλλά και της επαγγελματικής τους ζωής.

Ελλιπής Επιμόρφωση Εκπαιδευτικών

Πριν τη χρήση τέτοιων περιβαλλόντων μάθησης, οι εκπαιδευτικοί θα πρέπει να διασφαλίσουν ότι είναι επαρκώς εξοικειωμένοι με τον τρόπο λειτουργίας τους και ότι γνωρίζουν πώς να τις εντάξουν αποτελεσματικά στα μαθήματά τους και στη διδακτική τους πρακτική, ώστε να μεγιστοποιήσουν τα ωφέλη τους.

Επιπλέον, οι εκπαιδευτικοί οφείλουν να παρέχουν σαφείς οδηγίες και ενεργή υποστήριξη στους μαθητές καθ' όλη τη διάρκεια της μαθησιακής διαδικασίας, ώστε να αποφεύγονται πιθανά λάθη, παρερμηνείες ή λανθασμένη χρήση. Αυτό θα διευκολύνει τη μάθηση και θα ενισχύσει σημαντικά τα μαθησιακά αποτελέσματα.

Οι εκπαιδευτικοί θα πρέπει επίσης να είναι ενημερωμένοι για τα ηθικά όρια που συνοδεύουν την ενσωμάτωση τεχνολογιών Μηχανικής Μάθησης στην εκπαιδευτική διαδικασία, ώστε να αποφεύγουν την παραβίαση των προσωπικών ορίων των μαθητών και των δικαιωμάτων τους στην ιδιωτικότητα.

Κατάλληλότητα Συστημάτων

Τα συστήματα που χρησιμοποιούνται στις σχολικές αίθουσες θα πρέπει να ελέγχονται και να δοκιμάζονται διεξοδικά από τους εκπαιδευτικούς, τους διευθυντές σχολείων και τους ειδικούς στον τομέα, ώστε να διασφαλιστεί ώστε να διασφαλιστεί ότι είναι κατάλληλα προς χρήση από μαθητές κάθε ηλικίας, και κάθε εκπαιδευτικού επιπέδου και γλωσσικού υποβάθρου (Forero-Corba & Bennasar, 2024).

Αυτό επιτρέπει στα εκπαιδευτικά συστήματα να διασφαλίσουν ότι κανένας μαθητής δεν θα μείνει υστερεί και ότι όλοι θα έχουν ίση πρόσβαση στις τεχνολογίες. Σε περιπτώσεις που αυτό δεν εξασφαλίζεται, οι εκπαιδευτικοί και το σχολικό προσωπικό θα πρέπει να καταβάλουν προσπάθειες να υποστηρίξουν ατομικά οποιοδήποτε μαθητή αντιμετωπίζει δυσκολίες στη χρήση τους. Αν αυτό δεν αρκεί για την άρση της ανισότητας, τότε το σύστημα δεν θα πρέπει να χρησιμοποιείται και θα πρέπει να αντικατασταθεί από άλλο, πιο κατάλληλο.

Οι πρόσφατες εξελίξεις στην τεχνολογία και ο ταχύτατος ρυθμός ανάπτυξης αυτού του τομέα έχουν προσφέρει στους εκπαιδευτικούς μια πληθώρα εργαλείων. Ωστόσο, επισημαίνεται ότι θα πρέπει να καθιερωθούν συγκεκριμένες διαδικασίες δοκιμών ώστε να αποφεύγονται μελλοντικά προβλήματα.

Οικονομικά Ζητήματα

Η επιτυχημένη ενσωμάτωση τεχνολογιών βασισμένων στη Μηχανική Μάθηση στα παραδοσιακά δημόσια εκπαιδευτικά συστήματα, ενδέχεται να είναι μια δαπανηρή διαδικασία, γεγονός που δεν επιτρέπει σε πολλά σχολεία να αξιοποιήσουν αυτές τις καινοτομίες. Επηρεάζεται έτσι σημαντικά το επίπεδο της εκπαίδευσης που λαμβάνουν οι μαθητές.

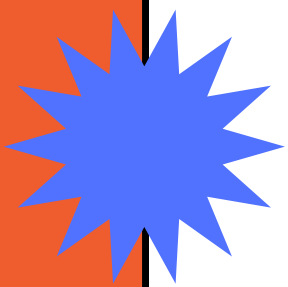
Παρόλο που αρκετά συστήματα Μηχανικής Μάθησης διατίθενται δωρεάν διαδικτυακά, υπάρχουν και άλλα που απαιτούν κόστος για αγορά συνδρομής. Στις περισσότερες περιπτώσεις, οι εκπαιδευτικοί και τα σχολεία δεν διαθέτουν τους απαραίτητους πόρους για να καλύψουν αυτό το κόστος, με αποτέλεσμα να εγκαταλείπουν εντελώς την προσπάθεια ενσωμάτωσης αυτών των συστημάτων στις σχολικές αίθουσες.

Συχνά, τα σχολεία σε φτωχότερες περιοχές δεν διαθέτουν τον απαραίτητο τεχνολογικό εξοπλισμό (υπολογιστές, προβολείς, διαδραστικούς πίνακες), ώστε να μπορούν να αξιοποιήσουν τα νέα αυτά συστήματα στην τάξη, διευρύνοντας έτσι ακόμη περισσότερο το χάσμα μεταξύ εκπαιδευτικών ιδρυμάτων διαφορετικών περιοχών.

Η παρουσίαση των παραπάνω προκλήσεων κατέστησε σαφές ότι η Μηχανική Μάθηση μπορεί να ενσωματωθεί με επιτυχία στην εκπαίδευση, μόνο εφόσον πληρούνται συγκεκριμένα πρότυπα και κριτήρια. Αποτελεσματικοί τρόποι για την αντιμετώπιση αυτών των προκλήσεων περιλαμβάνουν:

- Κατάλληλη χρηματοδότηση προς τα σχολεία από τις κυβερνήσεις, ώστε να διασφαλιστεί η ισότιμη πρόσβαση στην τεχνολογία.
- Κατάρτιση των εκπαιδευτικών μέσω επιμορφωτικών προγραμμάτων, ώστε να είναι σε θέση να χρησιμοποιούν σωστά και αποδοτικά τις νέες τεχνολογίες στη διδασκαλία τους.
- Επαρκείς διαδικασίες δοκιμής και ελέγχου πριν από την ενσωμάτωση ενός νέου συστήματος στην τάξη, ώστε να διασφαλίζεται η καταλληλότητά του.
- Δημιουργία εύχρηστων οδηγών με σαφείς οδηγίες, για να βοηθούν τους μαθητές στην πλοήγηση και χρήση των νέων τεχνολογιών.
- Εξατομικευμένη υποστήριξη προς τους μαθητές που ενδέχεται να δυσκολεύονται με τη χρήση των νέων συστημάτων.
- Σύνταξη Οδηγού Ηθικής, ώστε να διασφαλίζεται η προστασία των προσωπικών δεδομένων των μαθητών και να προωθείται η υπεύθυνη χρήση της τεχνολογίας στην εκπαιδευτική διαδικασία.

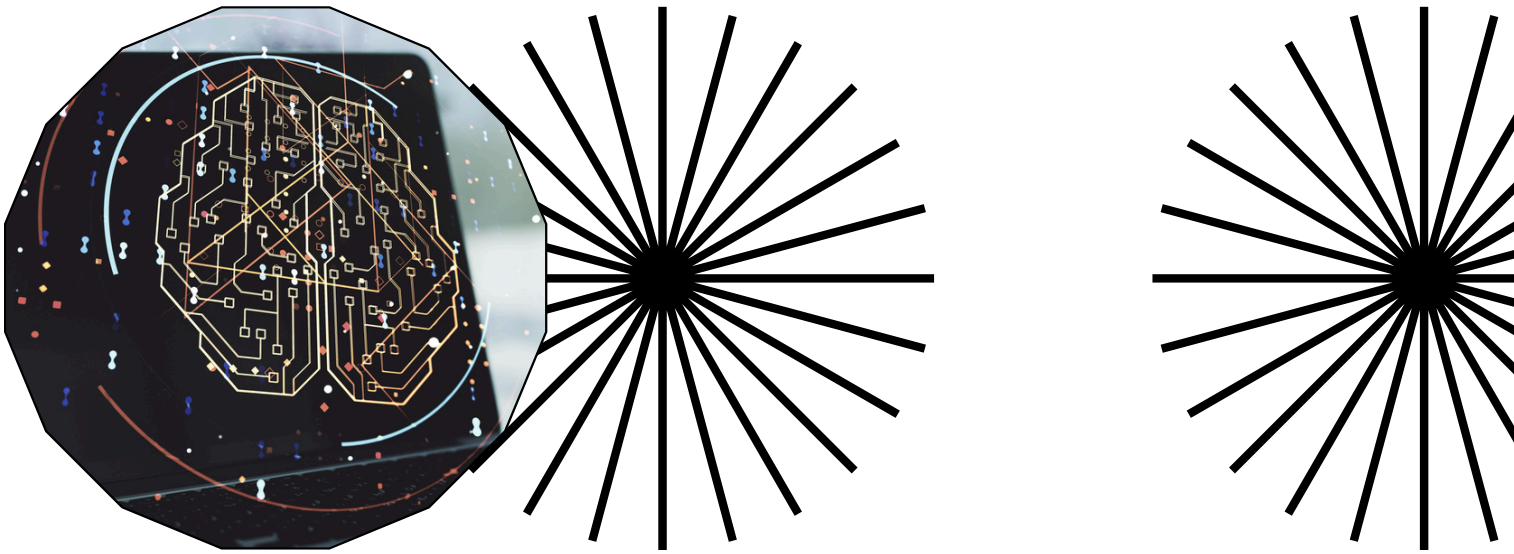

Αυτή η δεύτερη ενότητα του **Linguistic Pathfinder** παρείχε χρήσιμες γνώσεις σχετικά με την εφαρμογή τεχνολογιών Μηχανικής Μάθησης στην εκπαίδευση.

- Η Μηχανική Μάθηση μπορεί να προσφέρει σημαντικά οφέλη στην εκπαίδευση, υποστηρίζοντας τόσο τους μαθητές όσο και τους εκπαιδευτικούς στην εκπαιδευτική τους πορεία. Τονίστηκε ο καθοριστικός ρόλος της Μηχανικής Μάθησης στη δημιουργία εξατομικευμένων τρόπων μάθησης για κάθε μαθητή, γεφυρώνοντας έτσι το χάσμα που ενδέχεται να υπάρχει μεταξύ τους.

- Επιπλέον, παρουσιάστηκαν παραδείγματα πρακτικής εφαρμογής αυτών των νέων τεχνολογιών μέσα στις σχολικές αίθουσες, σε αντίθεση με την αντίληψη ότι τα σχολικά συστήματα πρέπει να υποστούν ριζικές αλλαγές για να είναι έτοιμα να τις ενσωματώσουν στο πρόγραμμα σπουδών και στις μαθησιακές διαδικασίες.
- Τέλος, το τρίτο μέρος της ενότητας επικεντρώθηκε στις προκλήσεις που συνοδεύουν την υιοθέτηση αυτών των νέων μεθοδολογιών, ενώ παράλληλα πρότεινε πιθανούς τρόπους υποστήριξης των σχολείων και των εκπαιδευτικών στην προσπάθειά τους να αξιοποιήσουν αυτά τα εργαλεία.

ΠΗΓΕΣ

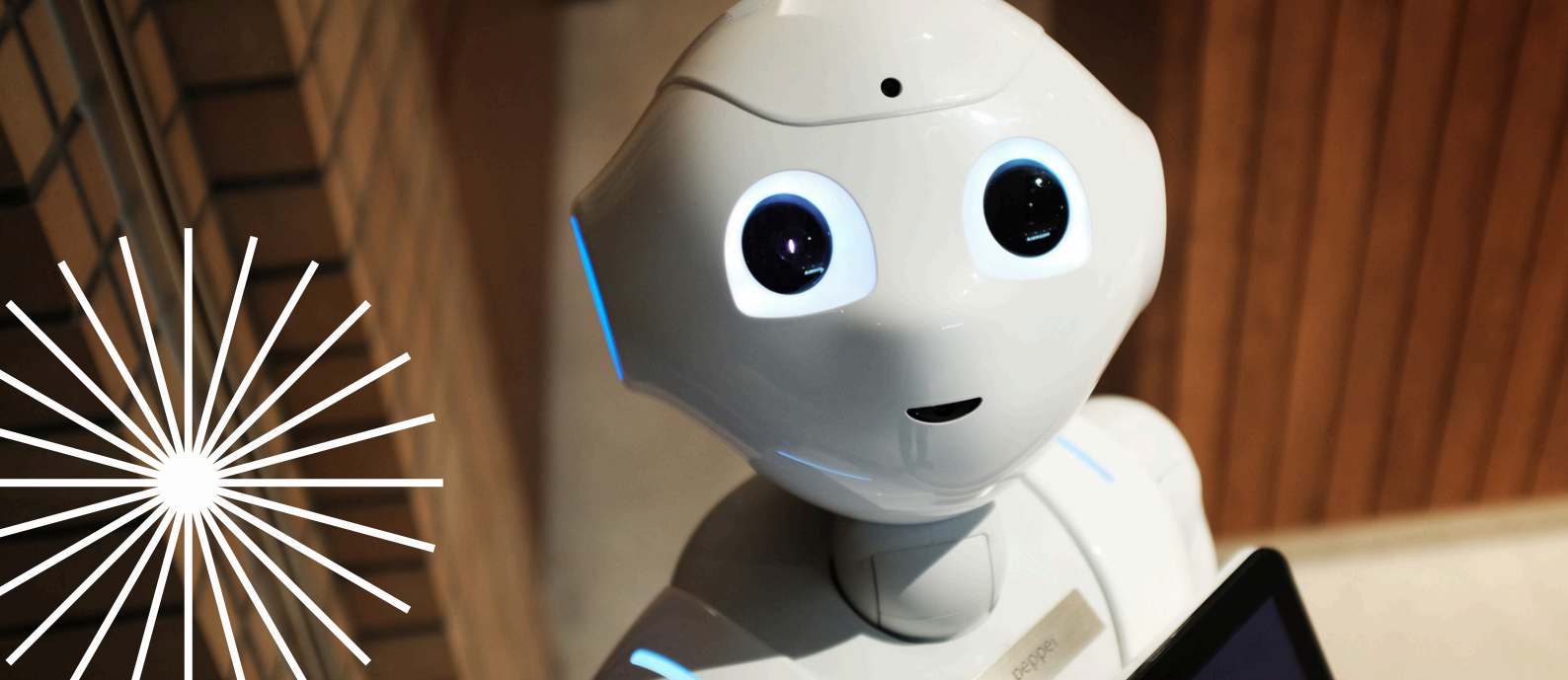

Πηγές:

Chassignol, M., Khoroshavin, A., Klimova, A., & Bilyatdinova, A. (2018). Artificial Intelligence trends in education: a narrative overview. *Procedia Computer Science*, 136(1877-0509), 16–24. <https://doi.org/10.1016/j.procs.2018.08.233>

Eurostat. (2024). Secondary education statistics. https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Secondary_education_statistics

Fomunyan, K. G. (2022). Machine learning and stem education: Challenges and possibilities. *International Journal of Difference Equations*, 17(2).

Forero-Corba, & Bennasar, (2024). Techniques and applications of Machine Learning and Artificial Intelligence in education: a systematic review. *ProQuest*, 27(1), 209–238. <https://doi.org/10.5944/ried.27.1.37491>

IBM. (n.d.). What Is Machine Learning (ML)?. <https://www.ibm.com/think/topics/machine-learning>

Joseph, O., & Nwankwo, C. (2024). Integrating AI and Machine Learning in STEM education: Challenges and opportunities. *Computer Science & IT Research Journal*, 5, 1732–1750. <https://doi.org/10.51594/csitrj.v5i8.1379>

Martins, R. M., von Wangenheim, C. G., Rauber, M. F., & Hauck, J. C. (2024). Machine Learning for All!—Introducing Machine Learning in Middle and High School. *International Journal of Artificial Intelligence in Education*, 34(2), 185–223. <https://doi.org/10.1007/s40593-022-00325-y>

ΧΡΗΣΙΜΟΣ ΟΔΗΓΟΣ ΓΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥΣ: ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ ΓΙΑ ΜΙΑ ΠΟΛΥΓΛΩΣΣΗ ΤΑΞΗ

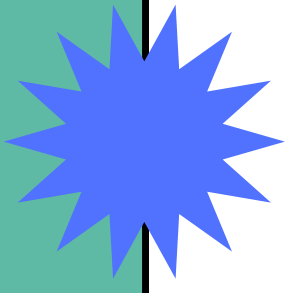

Στον σημερινό παγκοσμιοποιημένο κόσμο, οι σχολικές τάξεις γίνονται ολοένα και πιο πολύγλωσσες. Σε ολόκληρη την Ευρώπη, η μετανάστευση, η κινητικότητα ατόμων και η πολιτισμική ποικιλομορφία έχουν οδηγήσει σε έναν αυξανόμενο αριθμό μαθητών που μιλούν πολλές γλώσσες, συχνά διαφορετικές από την κύρια γλώσσα της χώρας υποδοχής (García & Li Wei, 2014).

Ο οδηγός αυτός έχει σχεδιαστεί για να υποστηρίξει εκπαιδευτικούς της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, ώστε να ανταποκρίνονται αποτελεσματικά και με αυτοπεποίθηση στις ανάγκες των πολυγλωσσικών μαθητών. Αυτοί οι μαθητές μεταφέρουν πολύτιμες δεξιότητες και εμπειρίες στα σχολεία υποδοχής. Συνήθως διαθέτουν ανεπτυγμένες ικανότητες σκέψης και επικοινωνίας και μπορούν να προσφέρουν διαφορετικές οπτικές. Ωστόσο, η μάθηση σε μια γλώσσα την οποία ακόμα μαθαίνουν μπορεί να είναι δύσκολη. Αν δεν υποστηριχθούν επαρκώς στις γλωσσικές τους ανάγκες, είναι πιθανό να αντιμετωπίσουν δυσκολίες στην κατανόηση των μαθημάτων ή να αισθανθούν αποκλεισμένοι.

Ως εκπαιδευτικοί, διαδραματίζουμε καθοριστικό ρόλο στο να βοηθήσουμε όλους τους μαθητές να συμμετέχουν, να αισθάνονται αυτοπεποίθηση και να προοδεύουν, ανεξαρτήτως της γλώσσας που μιλούν.

Σε όλη την Ευρώπη, οι σχολικές τάξεις γίνονται όλο και πιο γλωσσικά ποικιλόμορφες λόγω της μετανάστευσης και των πολυπολιτισμικών κοινοτήτων. Η Ευρωπαϊκή Ένωση θεωρεί την πολυγλωσσία τόσο ως μια κοινή πραγματικότητα όσο και ως ένα πολύτιμο πλεονέκτημα. Η υποστήριξη των μαθητών που μιλούν διαφορετικές γλώσσες αποτελεί επίσης μέρος της προσπάθειας για τη δημιουργία πιο δίκαιων και επιτυχημένων εκπαιδευτικών συστημάτων στο μέλλον.

Πώς είναι μια πολυγλωσση τάξη

Στις σημερινές σχολικές τάξεις, οι πολυγλωσσικοί μαθητές φέρνουν μαζί τους διαφορετικές εμπειρίες και δεξιότητες. Κάθε μαθητής είναι μοναδικός, αλλά όλοι αξίζουν την ευκαιρία να εξελιχθούν και να πετύχουν. Για παράδειγμα, κάποιοι μαθητές μπορεί:

- Να είναι καινούργιοι στη χώρα και να ξεκινούν τώρα να μαθαίνουν τη γλώσσα του σχολείου
- Να μιλούν καλά τη γλώσσα του σχολείου αλλά να χρειάζονται βοήθεια με το ακαδημαϊκό λεξιλόγιο
- Να χρησιμοποιούν διαφορετική γλώσσα στο σπίτι από αυτήν που χρησιμοποιείται στην τάξη

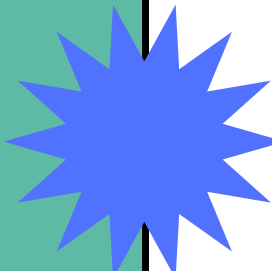
Να έχουν κενά στη μόρφωσή τους και να χρειάζονται επιπλέον υποστήριξη από τους εκπαιδευτικούς τους

Κατανόηση των Πολύγλωσσων Μαθητών

Οι πολύγλωσσικοί μαθητές αποτελούν μια ομάδα μαθητών με διαφορετικά υπόβαθρα, ανάγκες και δυνατότητες. Για να μπορέσει ένας εκπαιδευτικός να τους υποστηρίξει αποτελεσματικά, είναι σημαντικό να κατανοήσει ποιοι είναι, πώς μαθαίνουν και ποιες προκλήσεις ενδέχεται να αντιμετωπίζουν. Συνήθως, αυτοί οι μαθητές κατηγοριοποιούνται στις εξής ομάδες:

- **Νεοαφιχθέντες (Newcomers):** Αυτοί οι μαθητές έχουν φτάσει πρόσφατα στη χώρα και μπορεί να έχουν περιορισμένη γνώση της κύριας γλώσσας του σχολείου. Χρειάζονται χρόνο για να προσαρμοστούν γλωσσικά, κοινωνικά και συναισθηματικά.
- **Μαθητές που μιλούν διαφορετική γλώσσα (Heritage Speakers):** Αυτοί οι μαθητές μεγαλώνουν σε ένα σπίτι όπου χρησιμοποιούν διαφορετική γλώσσα από αυτή που χρησιμοποιείται στο σχολείο. Μπορεί να κατανοούν ή να μιλούν με ευχέρεια τη σχολική γλώσσα, αλλά να έχουν περιορισμένες δεξιότητες ανάγνωσης και γραφής.
- **Μαθητές με ελλιπή ή περιορισμένη προϋπάρχουσα εκπαίδευση:** Ορισμένοι μαθητές είχαν διακόψει την εκπαίδευσή τους λόγω πολέμου, μετανάστευσης ή άλλων λόγων. Μπορεί να χρειάζονται πρόσθετη στήριξη τόσο στη γλώσσα όσο και στα γνωστικά αντικείμενα.
- **Μακροχρόνια πολύγλωσσικοί μαθητές (Long-term multilinguals):** Μαθητές που ζουν στη χώρα για πολλά χρόνια και φαίνονται άνετοι στην καθημερινή επικοινωνία, αλλά συνεχίζουν να δυσκολεύονται με τη γλώσσα που χρησιμοποιείται σε ακαδημαϊκά μαθήματα όπως η επιστήμη ή η ιστορία.

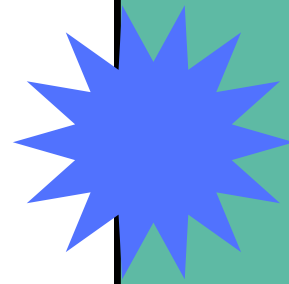
Γλωσσική Επάρκεια vs. Γνωστική Ικανότητα

Είναι σημαντικό για τους δασκάλους να θυμούνται πως το γεγονός ότι ένας μαθητής μαθαίνει ακόμα τη γλώσσα διδασκαλίας δεν σημαίνει ότι είναι λιγότερο έξυπνος. Πολλοί πολύγλωσσοι μαθητές είναι καλοί στην επίλυση προβλημάτων, είναι βαθιά σκεπτόμενοι και δημιουργικοί απλώς δεν έχουν βρει ακόμα τις λέξεις για να το αποδείξουν και στην τάξη.

Συχνά, οι μαθητές μαθαίνουν την καθημερινή ομιλούσα γλώσσα πολύ πιο γρήγορα από την πιο σύνθετη ακαδημαϊκή γλώσσα που χρησιμοποιείται στα βιβλία και στις εργασίες. Η ανάπτυξη αυτής της ακαδημαϊκής γλώσσας χρειάζεται χρόνο, μερικές φορές χρόνια, και πρέπει να υποστηρίζεται σε όλα τα μαθήματα, όχι μόνο στα μαθήματα γλωσσικών δεξιοτήτων.

(Sources: Edutopia, ResearchGate)

Η δημιουργία ενός ασφαλούς, φιλόξενου περιβάλλοντος στην τάξη, όπου να υπάρχει σεβασμός, είναι εξίσου σημαντική με τη διδασκαλία της γλώσσας. Μικρές χειρονομίες, όπως για παράδειγμα η σωστή προφορά του ονόματος ενός μαθητή ή η πρόσκληση να μοιραστεί κάτι από τον πολιτισμό του, μπορούν να κάνουν μεγάλη διαφορά στην ψυχολογία και στα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθητή.

Δημιουργία Συμπεριληπτικής Κουλτούρας στην Τάξη

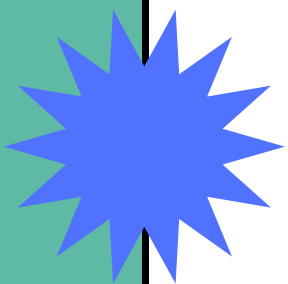
Μια συμπεριληπτική τάξη είναι εκείνη στην οποία κάθε μαθητής αισθάνεται μέρος της, ανεξαρτήτως της γλώσσας που μιλά και όπου οι μαθητές αισθάνονται ασφαλείς και σημαντικοί. Για τους πολύγλωσσικούς μαθητές, αυτό το είδος περιβάλλοντος ενισχύει την αυτοεκτίμηση, δίνει κίνητρα και ενθαρρύνει τη συμμετοχή.

Οι μαθητές μαθαίνουν καλύτερα όταν κερδιθεί μια ειλικρινής σύνδεση με τους εκπαιδευτικούς και τους συμμαθητές τους. Μικρές χειρονομίες όπως ένας εγκάρδιος χαιρετισμός από τον εκπαιδευτικό ή η εκδήλωση ενδιαφέροντος για το υπόβαθρο και την ιστορία κάθε μαθητή (Lo et al., 2021) βοηθούν την προσπάθεια αυτή.

Κερδίζοντας την Εμπιστοσύνη των Μαθητών μέσω Μικρών Δράσεων

Μερικοί απλοί τρόποι με τους οποίους οι δάσκαλοι μπορούν να βοηθήσουν στη δημιουργία μιας συμπεριληπτικής τάξης:

- Συμμετοχή των μαθητών στη διαμόρφωση των κανόνων της τάξης για να τους δώσουν την αίσθηση του ανήκειν στην τάξη.
- Χρήση ομαδικής δουλειάς και υποστήριξης από συνομηλίκους για την προώθηση της συνεργασίας.
- Τακτική παρακολούθηση της προόδου των πολύγλωσσων μαθητών — τόσο ακαδημαϊκά όσο και συναισθηματικά.
- Χαιρετισμός ή σημαντικές λέξεις στη γλώσσα των μαθητών σας ως ένδειξη σεβασμού και ενδιαφέροντος (Cenoz & Gorter, 2017).

Οι εκπαιδευτικοί δεν πρέπει να ζητούν από τους μαθητές να μην χρησιμοποιούν τη γλώσσα και τον πολιτισμό τους μέσα στην τάξη. Αντιθέτως, μπορούν να αναγνωρίσουν και να αξιοποιήσουν όλο το φάσμα της γλωσσικής τους ικανότητας ως πηγή μάθησης. Αυτό βοηθά τους μαθητές να αισθάνονται περήφανοι για την ταυτότητά τους και ενισχύει τη διαπολιτισμική κατανόηση μεταξύ των συμμαθητών τους.

Προτάσεις για τον εκπαιδευτικό και το σχολείο:

- Ο εκπαιδευτικός μπορεί να δημιουργήσει πινακίδες ή αφίσες χρησιμοποιώντας πολλές γλώσσες, όχι μόνο τη βασική γλώσσα του σχολείου.
- Ο εκπαιδευτικός μπορεί να επιτρέπει στους μαθητές να χρησιμοποιούν τη μητρική τους γλώσσα όσο το δυνατόν περισσότερο, ιδιαίτερα κατά τη διάρκεια ομαδικών δραστηριοτήτων.
- Το σχολείο μπορεί να οργανώσει μια ειδική «Ημέρα Γλωσσών», όπου οι μαθητές θα μπορούν να μοιραστούν τραγούδια, ιστορίες ή οτιδήποτε άλλο επιθυμούν από τον πολιτισμό τους.
- Στην τάξη μπορούν να χρησιμοποιούνται λογοτεχνικά κείμενα από διαφορετικά γλωσσικά και πολιτισμικά υπόβαθρα.

Οι πολύγλωσσοι μαθητές ενδέχεται μερικές φορές να αντιμετωπίζουν στερεότυπα, χαμηλές προσδοκίες ή διακρίσεις.

Οι εκπαιδευτικοί διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στην υπέρβαση αυτών των εμποδίων και στην καλλιέργεια ενός περιβάλλοντος σεβασμού και αποδοχής.

Χρήσιμες συμβουλές:

- Να σταματούν ή να αποτρέπουν άμεσα και με ήρεμο τρόπο κάθε είδους προσβλητική γλώσσα ή συμπεριφορά.
- Να ενθαρρύνουν την περιέργεια αντί για την κριτική, όταν οι μαθητές ρωτούν για γλώσσες ή πολιτισμούς.
- Να χρησιμοποιούν εκπαιδευτικό υλικό που να αντικατοπτρίζει ένα εύρος γλωσσών, εθνοτήτων και ιστοριών.

Στρατηγικές Διδακτικής για Πολυγλωσσικές Τάξεις

Η διδασκαλία σε μια πολυγλωσσική τάξη απαιτεί τον σχεδιασμό μαθημάτων που υποστηρίζουν ταυτόχρονα την κατανόηση, την ανάπτυξη της γλώσσας και την ενεργή συμμετοχή των μαθητών. Αυτή η ενότητα προσφέρει πρακτικές, ερευνητικά τεκμηριωμένες στρατηγικές που μπορούν να εφαρμοστούν σε όλα τα μαθήματα για την υποστήριξη των πολυγλωσσικών μαθητών και την ενίσχυση της συμμετοχής όλων στη μαθησιακή διαδικασία. (Cenoz & Gorter, 2017)

Τεχνικές Δομημένης Υποστήριξης (Scaffolding Techniques)

Η "δομημένη υποστήριξη" (scaffolding) ορίζεται ως η βοήθεια προς τους μαθητές ώστε να επιτύχουν έναν μαθησιακό στόχο προσφέροντας καθοδήγηση, και σταδιακά μειώνοντας αυτή τη στήριξη να γίνονται πιο αυτόνομοι.

Για τους πολυγλωσσικούς μαθητές, αυτό μπορεί να περιλαμβάνει:

- Διδασκαλία βασικού λεξιλογίου πριν από ένα μάθημα
- Παροχή προτάσεων με αρχικές φράσεις (sentence starters)
- Διάσπαση των εργασιών σε μικρότερα, διαχειρίσιμα βήματα
- Παραχώρηση επιπλέον χρόνου για σκέψη πριν απαντήσουν σε ένα ερώτημα.
- Αντί για στείρα επίλυση ενός προβλήματος, την επεξήγηση κάθε βήματος της σκέψης μας με απλό λεξιλόγιο

(Πηγές: Edutopia, 2020 · García & Li Wei, 2014)

Οπτικά Βοηθήματα, Γραφικά Οργανογράμματα και Χειρονομίες

Τα οπτικά βοηθήματα είναι ένα ισχυρό εργαλείο σε μια πολυγλωσσική τάξη. Ενισχύει την κατανόηση και υποστηρίζει τους μαθητές που ακόμα εμπλουτίζουν το λεξιλόγιό τους.

Χρήσιμα Οπτικά εργαλεία:

- Εικόνες, διαγράμματα, πίνακες και χάρτες που απεικονίζουν βασικές έννοιες
- Γραφικά οργανωτικά εργαλεία (όπως διαγράμματα Venn ή εννοιολογικοί χάρτες) για να βοηθούν τους μαθητές να οργανώνουν τη σκέψη τους
- Ξεκάθαρες χειρονομίες και εκφράσεις του προσώπου για υποστήριξη των προφορικών οδηγιών
- Καταγραφή βασικών λέξεων-κλειδιών κατά τη διάρκεια των συζητήσεων. (MDPI, 2022)

Ανάπτυξη Γλωσσικών Δεξιοτήτων σε Όλο το Αναλυτικό Πρόγραμμα

Η εκμάθηση της γλώσσας αναμφίβολα πραγματοποιείται μέσα από όλα τα μαθήματα. Καθώς διδάσκεται ιστορία, φυσικές επιστήμες ή μαθηματικά, οι μαθητές μαθαίνουν και παράλληλα αναπτύσσουν τη γλώσσα που χρειάζονται για να κατανοούν το περιεχόμενο, να εκφράζουν ιδέες και να βελτιώνουν τις σχολικές τους επιδόσεις.

Η υποστήριξη της γλωσσικής ανάπτυξης σε όλα τα μαθήματα σημαίνει ότι τα μαθήματα σχεδιάζονται με τρόπο ώστε να έχουν δίπτυχο στόχο; τη γλώσσα αλλά παράλληλα και το αντίστοιχο γνωστικό αντικείμενο.

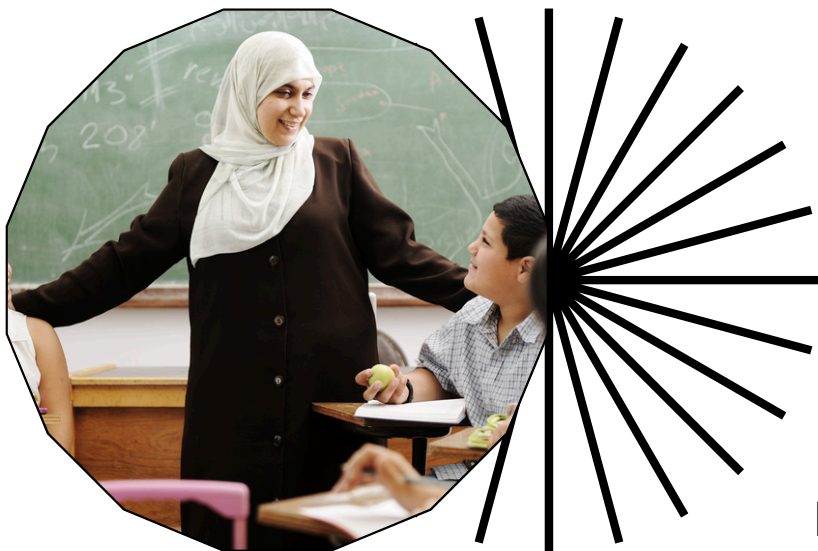
Ενσωμάτωση της Γλώσσας στη Μάθηση Περιεχομένου

Σε μια πολυγλωσσική τάξη, οι μαθητές μαθαίνουν νέο περιεχόμενο και νέα γλώσσα ταυτόχρονα. Αυτό ονομάζεται μάθηση με διπλή εστίαση και είναι πιο αποτελεσματική όταν τα μαθήματα:

- Έχουν σαφείς γλωσσικές απαιτήσεις του εκάστοτε έργου (π.χ. να εξηγούν, να συγκρίνουν, να περιγράφουν).
- Περιλαμβάνουν διδασκαλία βασικών φράσεων που θα χρειαστούν οι μαθητές στο μάθημα.
- Ενθαρρύνουν τον προφορικό λόγο, τη γραφή και τον αναστοχασμό ως μέρος της μάθησης περιεχομένου.

(Ευρωπαϊκή Επιτροπή, 2015 · MDPI, 2022)

Για παράδειγμα, σε ένα μάθημα φυσικών επιστημών με θέμα τα οικοσυστήματα, οι μαθητές μπορούν να μάθουν το λεξιλόγιο περιεχομένου (όπως «βιότοπος», «προσαρμογή») αλλά και γλωσσικές δομές για να εξηγήσουν διαδικασίες (όπως «αν... τότε...», «επειδή...»).

Ανάπτυξη Λεξιλογίου στα Γνωστικά

Αντικείμενα

Η αξιολόγηση δεν αφορά μόνο τη βαθμολόγηση της γνώσης, αλλά αποτελεί εργαλείο για τους εκπαιδευτικούς ώστε να κατανοήσουν τι γνωρίζουν οι μαθητές, πώς εξελίσσονται και πώς μπορεί να τους βοηθήσουν να βελτιωθούν.

Σε μια πολυγλωσσική τάξη, η αξιολόγηση πρέπει να λαμβάνει υπόψη τόσο την ανάπτυξη της γλώσσας όσο και τη γνώση του περιεχομένου.

Για να είναι δίκαιη και ουσιαστική, η ιδανική αξιολόγηση πρέπει να είναι προσβάσιμη, συμπεριληπτική και ευέλικτη δίνοντας έτσι την ευκαιρία σε όλους τους μαθητές να δείξουν τι γνωρίζουν ανεξάρτητα από το γλωσσικό τους επίπεδο.

Ενθάρρυνση χρήσης ακαδημαϊκής γλώσσας

Όπως συμβαίνει με τις περισσότερες έντυπες εκδόσεις, το κλειδί για τη δημιουργία ενός αποτελεσματικού εγχειριδίου βρίσκεται στην προσεκτική επιμέλεια του περιεχομένου. Η συνέπεια στην ταυτότητα (branding) είναι σημαντική για τις επιχειρήσεις, αλλά και η καλή σχεδίαση είναι εξίσου απαραίτητη και για τα εγχειρίδια αυτά. Άρα κάθε σελίδα πρέπει να περιέχει σαφείς και ακριβείς πληροφορίες, ελκυστικές φωτογραφίες, κατάλληλες γραμματοσειρές και εικόνες και χρώματα που ταιριάζουν στον χαρακτήρα του μαθήματος και στο κοινό που αυτό απευθύνεται.

Οι πολυγλωσσικοί μαθητές συχνά μιλούν με ευχέρεια στην καθημερινότητά τους, αλλά αντιμετωπίζουν δυσκολίες με τη χρήση ακαδημαϊκής γλώσσας, όπως αυτή που χρησιμοποιείται σε σχολικά εγχειρίδια, διαγωνίσματα και επίσημη γραφή. Οι εκπαιδευτικοί μπορούν να βοηθήσουν με τους εξής τρόπους:

- Να παρουσιάζουν πρότυπα ακαδημαϊκής γλώσσας στον προφορικό και γραπτό λόγο, δηλαδή να παρέχουν στους μαθητές ένα γραπτό ή προφορικό παράδειγμα του είδους της γλώσσας που θα ήθελαν να χρησιμοποιούν οι μαθητές.
- Να προσφέρουν δείγματα προτάσεων για να ξεκινούν μια πρόταση και σημαντικές δομές της πρότασης (π.χ. «Ο κύριος λόγος είναι...», «Σύμφωνα με το κείμενο...»)
- Να δίνουν στους μαθητές ευκαιρίες να εξασκηθούν σε επίσημο διάλογο συζητώντας με άλλους σε ζευγάρια ή μικρές ομάδες
- Να παρέχουν σαφή πλαίσια και καθοδήγηση σε κάθε στάδιο
- Να στηρίζουν τους μαθητές και να τους βοηθούν να νιώθουν ασφαλείς ώστε να προσπαθούν, να μαθαίνουν από τα λάθη τους και να εξελίσσονται στη χρήση της γλώσσας. (Edutopia, 2020· Lo et al., 2021)

Προφορική ή Γραπτή Αξιολόγηση

Αξιολόγηση σε πολύγλωσσες τάξεις

Η αξιολόγηση δεν αφορά μόνο τη βαθμολόγηση της γνώσης, αλλά βοηθά τον εκπαιδευτικό να αντιληφθεί τι γνωρίζουν οι μαθητές, πώς προοδεύουν και με ποιους τρόπους μπορεί να τους στηρίξει για να βελτιώσουν τα μαθησιακά τους αποτελέσματα.

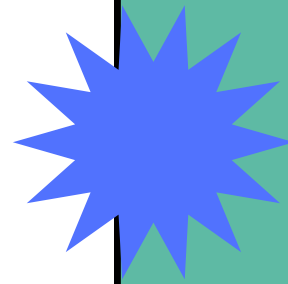
Σε μια πολύγλωσση τάξη, η αξιολόγηση πρέπει να λαμβάνει υπόψη τόσο την ανάπτυξη της γλωσσικής επάρκειας όσο και τη γνώση του περιεχομένου.

Για να είναι δίκαιες και ουσιαστικές, οι αξιολογήσεις πρέπει να είναι προσβάσιμες, χωρίς αποκλεισμούς και ευέλικτες, δίνοντας σε όλους τους μαθητές την ευκαιρία να δείξουν τι γνωρίζουν, ανεξαρτήτως του επιπέδου γλωσσικής τους επάρκειας.

Η διαμορφωτική αξιολόγηση (formative assessment) είναι συνεχής και συντρέχουσα, δηλ. χρησιμοποιείται κατά τη διάρκεια της μαθησιακής διαδικασίας και βοηθά τους εκπαιδευτικούς να κατανοήσουν το επίπεδο στο οποίο βρίσκονται οι μαθητές τους και να προσαρμόσουν ανάλογα τη διδασκαλία τους. Για παράδειγμα, ο εκπαιδευτικός μπορεί να χρησιμοποιεί τακτικές όπως: σύντομα σημειώματα εξόδου (exit tickets), ανατροφοδότηση από συμμαθητές, συζητήσεις και σύντομα κουίζ.

Η τελική ή συνολική αξιολόγηση (summative assessment) πραγματοποιείται στο τέλος μιας μαθησιακής ενότητας και μετρά τι έχουν μάθει οι μαθητές και μπορεί να περιλαμβάνει τελικές εργασίες, διαγωνίσματα, εκθέσεις, παρουσιάσεις κ.α.

(Lo et al., 2021)

Δίκαιες και Έγκυρες Πρακτικές Αξιολόγησης

Για να διασφαλιστεί ότι η αξιολόγηση είναι δίκαιη για τους πολυγλωσσικούς μαθητές, μπορούν να εφαρμοστούν τα εξής μέτρα:

- Να διαχωρίζονται, όσο δυνατόν περισσότερο, οι γλωσσικές απαιτήσεις από τη γνώση του περιεχομένου του μαθήματος
- Να απλοποιούνται οι οδηγίες, να χρησιμοποιούνται οπτικές αναπαραστάσεις και να ελέγχεται η βασική κατανόηση πριν ξεκινήσει η αξιολόγηση
- Να επιτρέπεται η χρήση βοηθημάτων, όπως πίνακες λέξεων (word banks) και δίγλωσσα λεξικά
- Να προσφέρονται εναλλακτικές μορφές απάντησης (π.χ. προφορικά, οπτικά, γραπτά)
- Να αποφεύγεται η αφαίρεση βαθμών για γραμματικά ή ορθογραφικά λάθη

(Ευρωπαϊκή Επιτροπή, 2015· MDPI, 2022)

Ανατροφοδότηση Φιλική προς τη Γλώσσα

Η ανατροφοδότηση χρειάζεται να είναι ξεκάθαρη, υποστηρικτική και να συνοδεύεται από υποστηρικτικά προς τους μαθητές σχόλια.

Για τους πολυγλωσσικούς μαθητές, η αποτελεσματική ανατροφοδότηση καλό είναι να:

- Εστιάζει πρώτα στο νόημα και όχι μόνο στα γλωσσικά λάθη
- Χρησιμοποιεί απλή και κατανοητή γλώσσα
- Αναδεικνύει πρώτα τι έκανε σωστά ο μαθητής, πριν προτείνει βελτιώσεις
- Προσφέρει έναν ή δύο συγκεκριμένους στόχους για περαιτέρω πρόοδο
- Ενθαρρύνει τον μαθητή να σκεφτεί και να ανταποκριθεί στη δική του γλώσσα
- Μπορεί να παρέχεται και με οπτικό ή προφορικό τρόπο, ενώ μπορεί να ζητηθεί από τον μαθητή να απαντήσει ώστε να επιβεβαιωθεί ότι κατάλαβε τις παρατηρήσεις του εκπαιδευτικού

Συνεργασία με τις Οικογένειες και την Κοινότητα

Οι οικογένειες παίζουν καθοριστικό ρόλο στην επιτυχία των μαθητών. Οι πολυγλωσσικοί μαθητές νιώθουν μεγαλύτερη υποστήριξη, αυτοπεποίθηση και σύνδεση με την τοπική κοινωνία όταν το σχολείο συνεργάζεται στενά με τις οικογένειες και την ευρύτερη κοινότητα. Ακόμη και όταν υπάρχουν γλωσσικά εμπόδια, μπορούν να δημιουργηθούν ισχυρές και ουσιαστικές συνεργασίες μεταξύ σχολείου και οικογένειας. (UFT, 2020)

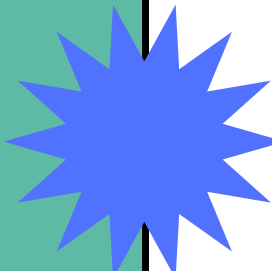

Επικοινωνία Πέρα από Γλωσσικά Εμπόδια

Η επικοινωνία αποτελεί το πρώτο βήμα για την οικοδόμηση εμπιστοσύνης με τις οικογένειες που μιλούν διαφορετική γλώσσα. Τι μπορεί να βοηθήσει:

- Η χρήση μεταφράσεων για ενημερωτικά δελτία, κανονισμούς σχολείου και σημαντικές ανακοινώσεις.
- Η παροχή διερμηνέα ή η χρήση εφαρμογών μετάφρασης κατά τις συναντήσεις με γονείς.
- Σύντομα και σαφή γραπτά μηνύματα προς τους γονείς.
- Η χρήση οπτικού υλικού, όπως εικόνες, γραφήματα ή βίντεο, για να εξηγούνται απλοποιημένα οι εκδηλώσεις ή διαδικασίες του σχολείου.
- Η επικοινωνία να γίνεται μέσω πλατφορμών που χρησιμοποιούν άνετα οι οικογένειες (π.χ. WhatsApp, σχολικές εφαρμογές). (Lo et al., 2021)

Ενίσχυση της Συνεργασίας με τις Οικογένειες

Οι οικογένειες με μεταναστευτική βιογραφία, φέρουν μαζί τους ένα ένα πλούσιο πολιτισμικό υπόβαθρο, χρήσιμο για κάθε σχολικό περιβάλλον.

Τρόποι ενίσχυσης της εμπλοκής των οικογενειών:

- Ο εκπαιδευτικός μπορεί να προσκαλεί γονείς να μοιραστούν ιστορίες, τραγούδια ή παραδόσεις του πολιτισμού τους.
- Είναι χρήσιμο να διοργανώνονται πολυγλωσσικές ή πολυπολιτισμικές εκδηλώσεις (π.χ. διεθνείς ημέρες, κοινά γεύματα).
- Κατά τη διάρκεια των συναντήσεων γονέων-εκπαιδευτικών, μπορεί να ζητείται η άποψη της οικογένειας για την πρόοδο και τις ανάγκες του παιδιού και με απλές οδηγίες μπορούν να διευκολύνουν τους γονείς να στηρίξουν τη μάθηση των παιδιών τους.
- Είναι ωφέλιμο να αναγνωρίζονται και να προβάλλονται οι επιτυχίες των μαθητών, μέσα από ενημερωτικά δελτία ή εκθέσεις στον χώρο του σχολείου. (García & Li Wei, 2014).

Πόροι της Κοινότητας και Διαμεσολαβητές

Οι τοπικές κοινότητες συχνά διαθέτουν πόρους που μπορούν να υποστηρίξουν τα σχολεία και τις πολυγλωσσικές οικογένειες. Για παράδειγμα:

- Η πρόσληψη πολιτισμικών διαμεσολαβητών, δηλαδή ατόμων που μπορούν να γεφυρώσουν τα επικοινωνιακά και πολιτισμικά κενά ανάμεσα στο σχολείο και τους πολυγλωσσικούς μαθητές.
- Επικοινωνία με κοινοτικά κέντρα και βιβλιοθήκες, που προσφέρουν υποστήριξη στη γλώσσα ή βοήθεια με τις σχολικές εργασίες.
- Δίγλωσσο προσωπικό ή εθελοντές που μπορούν να υποστηρίξουν μαθητές κατά τη διάρκεια σχολικών εκδηλώσεων ή ανοιχτών ημερών.
- Θρησκευτικές ή πολιτιστικές ομάδες που ενδέχεται να προσφέρουν χρήσιμες πληροφορίες για διαφορετικούς πολιτισμούς.

Αναστοχασμός και Επαγγελματική Ανάπτυξη Εκπαιδευτικού

Η διδασκαλία σε μια πολύγλωσση τάξη είναι μια απαιτητική διαδικασία η οποία εξελίσσεται με την πάροδο του χρόνου και απαιτεί ευελιξία και προθυμία για μάθηση. Χρήσιμο εργαλείο σε αυτή την προσπάθεια αποτελεί ο αναστοχασμός.

Αναστοχασμός στις Διδακτικές Πρακτικές

Ο αναστοχασμός βοηθά τους εκπαιδευτικούς να κατανοήσουν ποιες μεθόδους είναι αποτελεσματικές, τι χρειάζεται προσαρμογή ώστε να είναι σε θέση να βοηθήσουν αποτελεσματικά τους πολυγλωσσικούς μαθητές.

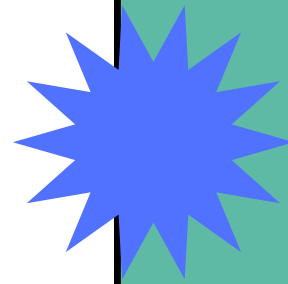
Απλοί τρόποι στοχασμού:

- Ο εκπαιδευτικός μπορεί να αναρωτηθεί μετά από κάθε μάθημα: “Είχαν όλοι οι μαθητές πρόσβαση στο περιεχόμενο; Ήταν η γλώσσα εμπόδιο;”
- Υποβοηθητική τακτική είναι η χρήση ενός ημερολογίου διδασκαλίας, όπου ο εκπαιδευτικός σημειώνει τις στρατηγικές που φάνηκαν αποτελεσματικές.
- Μπορεί επίσης να γίνεται ανατροφοδότηση από τους μαθητές σχετικά με νέες μεθόδους διδασκαλίας ή νέες τακτικές.
- Η τακτική επανεξέταση της δουλειάς των μαθητών βοηθά στον εντοπισμό προτύπων κατανόησης ή χρήσης της γλώσσας. (MDPI, 2022)

Συνεργασία μεταξύ Εκπαιδευτικών

Η συνεργασία με συναδέλφους του ίδιου ή διαφορετικού γνωστικού αντικειμένου μπορεί να προσφέρει ευκαιρίες για ανταλλαγή και υιοθέτηση καλών πρακτικών.

- Οι εκπαιδευτικοί μπορούν να σχεδιάζουν από κοινού μαθήματα, ενσωματώνοντας γλωσσική υποστήριξη.
- Είναι ωφέλιμο οι εκπαιδευτικοί να δημιουργούν ομάδες μάθησης που επικεντρώνονται σε επιτυχημένες πρακτικές για όλους τους μαθητές.
- Η παρακολούθηση μαθημάτων μεταξύ συναδέλφων και η ανταλλαγή εποικοδομητικής ανατροφοδότησης μπορεί να συμβάλει στη βελτίωση της διδασκαλίας.
- Η ανταλλαγή ιδεών κατά τη διάρκεια συναντήσεων ή ανεπίσημων συνομιλιών ενισχύει το συνεργατικό κλίμα στο σχολείο.

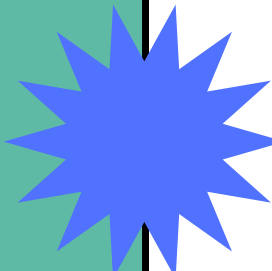
Συνεχής επιμόρφωση και ανάπτυξη

Υπάρχουν διαθέσιμοι αρκετοί διαδικτυακοί χώροι που παρέχουν δωρεάν και υψηλής ποιότητας υλικό για καθηγητές που θέλουν να εμβαθύνουν τη γνώση τους γύρω από την πολυγλωσσική εκπαίδευση:

- Ευρωπαϊκή Επιτροπή – Multilingual Classrooms Study https://ec.europa.eu/assets/eac/languages/library/studies/multilingual-classroom_en.pdf
- Edutopia – Άρθρα για μαθητές πολυγλωσσικής εκπαίδευσης και στρατηγικές ένταξης ([edutopia.org](https://www.edutopia.org))
- MDPI Special Issues – Ερευνητικά άρθρα για πολυγλωσσική εκπαίδευση ([mdpi.com](https://www.mdpi.com))
- ResearchGate – Πρόσβαση σε δωρεάν ερευνητικές εργασίες για διδασκαλία σε πολυπολιτισμικές τάξεις ([researchgate.net](https://www.researchgate.net))
(Edutopia, 2020; European Commission, 2015).

Παραρτήματα & εργαλεία Διδασκαλίας

Αυτή η ενότητα προσφέρει διαδικτυακά εργαλεία για την υποστήριξη των εκπαιδευτικών στο σχεδιασμό και την εκτέλεση επιτυχημένων μαθημάτων για πολυγλωσσικούς μαθητές. Αυτά τα εργαλεία έχουν σχεδιαστεί για να είναι απλά και εύκολα προσαρμόσιμα σε διαφορετικά θέματα, είτε στην αρχή της ενασχόλησής του με πολύγλωσσικούς μαθητές, είτε όταν επιδιώκει τη βελτίωση μιας υπάρχουσας προσέγγισης.

Παραδείγματα

Ιστορία – Αιτίες Α' Παγκοσμίου Πολέμου

- Διδάξτε βασικό λεξιλόγιο πριν από το μάθημα: "συμμαχία", "εθνικισμός", "δολοφονία", "αυτοκρατορία".
- Χρησιμοποιήστε οπτικά βοηθήματα: χρονικά διαγράμματα, σημαίες χωρών, σκίτσα συμμαχιών.
- Σταθερές φράσεις/πλαίσια πρότασης:
 - «Μια βασική αιτία του Πρώτου Παγκοσμίου Πολέμου ήταν...»
 - «Ένας άλλος σημαντικός λόγος ήταν...»
- Ομαδική εργασία: Οι μαθητές συζητούν τις αιτίες με χρήση καθοδηγητικών προτάσεων.
- Αξιολόγηση: Αντιστοίχιση εικόνων με αιτίες - σύντομη γραπτή παράγραφος με υποστήριξη.

Φυσικές Επιστήμες – Ο Κύκλος του Νερού

- Βασικό λεξιλόγιο: "εξάτμιση", "συμπύκνωση", "βροχή", "συλλογή νερού".
- Χρήση διαγράμματος: Δημιουργία διαγράμματος του κύκλου του νερού.
- Στήριξη στον προφορικό λόγο: «Το νερό αλλάζει από υγρό σε αέριο κατά τη διάρκεια της...»
- Επέκταση: Οι μαθητές εξηγούν τον κύκλο του νερού στη μητρική τους γλώσσα και συγκρίνουν όρους.
- Γρήγορη αξιολόγηση: "Ζωγραφίστε και επισημάνετε τον κύκλο του νερού χρησιμοποιώντας τρεις βασικούς όρους."

ΛΙΣΤΑ ΕΛΕΓΧΟΥ ΓΙΑ ΣΥΜΠΕΡΙΛΗΠΤΙΚΟ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Κατά τον προγραμματισμό του μαθήματος για πολυγλωσσικούς μαθητές, αναρωτηθείτε τα εξής:

- Έχουν επαναληφθεί και τονιστεί οι βασικές λέξεις-έννοιες;
- Υπάρχουν οπτικά ή άλλα παραδείγματα από την πραγματική ζωή;
- Παρέχονται λεξικά όρων ή υποστηρικτικές προτάσεις;
- Έχουν δοθεί ικανοποιητικές ευκαιρίες στους μαθητές να συζητήσουν και να αλληλεπιδράσουν;
- Επιτρέπεται στους μαθητές να χρησιμοποιούν τη μητρική τους γλώσσα όταν είναι απαραίτητο;
- Έχουν δοθεί σαφείς, πολυτροπικές οδηγίες (προφορικές, γραπτές, οπτικές);
- Υπάρχουν διαφορετικοί τρόποι με τους οποίους οι μαθητές μπορούν να δείξουν τι γνωρίζουν (π.χ. σχέδιο, προφορική περιγραφή, γραφή);
- Υπήρχε χρόνος για επανάληψη, αναστοχασμό και αλληλοϋποστήριξη;

(Πηγή: UFT, 2020)

ΠΕΡΑΙΤΕΡΩ ΒΟΗΘΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΨΗΦΙΑΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

Περαιτέρω βοηθήματα

- Έκθεση Ευρωπαϊκής Επιτροπής: Language Teaching and Learning in Multilingual Classrooms (PDF).
- MDPI Open Access Book: Μάθηση και Διδασκαλία Αγγλικών σε Πολυγλωσσικά Περιβάλλοντα
- García & Li Wei: Μεταγλωσσικότητα: Γλώσσα, Διγλωσσία και Εκπαίδευση
- Cenoz & Gorter: “Παιδαγωγική Μεταγλωσσικότητα”

Ψηφιακά Εργαλεία:

- Wordwall (wordwall.net): Δημιουργία πολυγλωσσικών παιχνιδιών λεξιλογίου.
- Quizlet (quizlet.com): Ψηφιακές κάρτες μνήμης με υποστήριξη εικόνας και διπλής γλώσσας.
- Google Translate / SayHi: Βασική μετάφραση και βοήθεια στην προφορά.
- Canva for Education: Δημιουργία οπτικών εφαρμογών και εκπαιδευτικών αφισών.
- Newsela: Άρθρα σε διαφορετικά επίπεδα ανάγνωσης για ανάπτυξη λεξιλογίου.

Μετατρέποντας τη Γλωσσική Ποικιλομορφία σε Πλεονέκτημα

Οι σημερινές τάξεις είναι πιο ποικιλόμορφες από ποτέ. Πολλοί μαθητές ηλικίας 12 έως 18 μεγαλώνουν μιλώντας περισσότερες από μία γλώσσες. Κάποιοι μιλούν διαφορετική γλώσσα στο σπίτι, άλλοι είναι νέοι στη χώρα και άλλοι διαχειρίζονται πολλαπλές γλώσσες εδώ και χρόνια.

Για τους εκπαιδευτικούς, αυτό συνεπάγεται την ανάγκη για διδασκαλία και στήριξη όλων των μαθητών, ανεξαρτήτως της γλώσσας που μιλούν. Αυτός ο οδηγός δημιουργήθηκε για να προσφέρει πρακτικές και εύχρηστες στρατηγικές για εκπαιδευτικούς που διδάσκουν σε πολύγλωσσες τάξεις. Στην καρδιά του βρίσκεται μια απλή ιδέα: “Οι γλωσσικές διαφορές δεν είναι εμπόδια, είναι ευκαιρίες.”

Όταν οι μαθητές φέρνουν τις γλώσσες και τους πολιτισμούς τους στην τάξη, το μάθημα γίνεται πιο πλούσιο για όλους.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Το πρώτο βήμα είναι η κατανόηση όλων των διαφορετικών κατηγοριών πολυγλωσσικών μαθητών οι οποίοι μπορεί να βρίσκονται μέσα σε μία τάξη.

Κάποιοι από αυτούς μπορεί να είναι στην αρχή της εκμάθησης της τοπικής γλώσσας του σχολείου. Άλλοι μπορεί να φαίνονται άνετοι στη γλώσσα, αλλά να δυσκολεύονται με εξειδικευμένο λεξιλόγιο ή ακαδημαϊκή γραφή.

Κάθε μαθητής είναι διαφορετικός.

Γι' αυτό η προσαρμοστική διδασκαλία κάνει τη διαφορά.

Η δημιουργία μιας συμπεριληπτικής τάξης είναι πολύ περισσότερα πράγματα από μια απλή κατανόηση των μαθημάτων εκ μέρους των μαθητών. Αφορά το να νιώθουν οι μαθητές ασφαλείς, καλοδεχούμενοι και σεβαστοί στο σχολικό χώρο αλλά και στην κοινωνία γενικότερα.

Μικρές ενέργειες εκ μέρους του εκπαιδευτικού μπορεί να κάνουν μεγάλη διαφορά:

- Η ορθή προφορά των ονομάτων των μαθητών από εκπαιδευτικούς και συμμαθητές.
- Η άδεια για χρήση της μητρικής τους γλώσσας όπου χρειάζεται.
- Το ειλικρινές ενδιαφέρον για τον πολιτισμό τους από εκπαιδευτικούς και συμμαθητές.

Γενικότερα, όταν οι μαθητές νιώθουν ότι είναι ισότιμα μέλη της τάξης, είναι πιο πιθανό να συμμετέχουν ενεργά στο μάθημα και να πετυχαίνουν πολύ περισσότερα.

Στρατηγικές Διδασκαλίας για Στήριξη

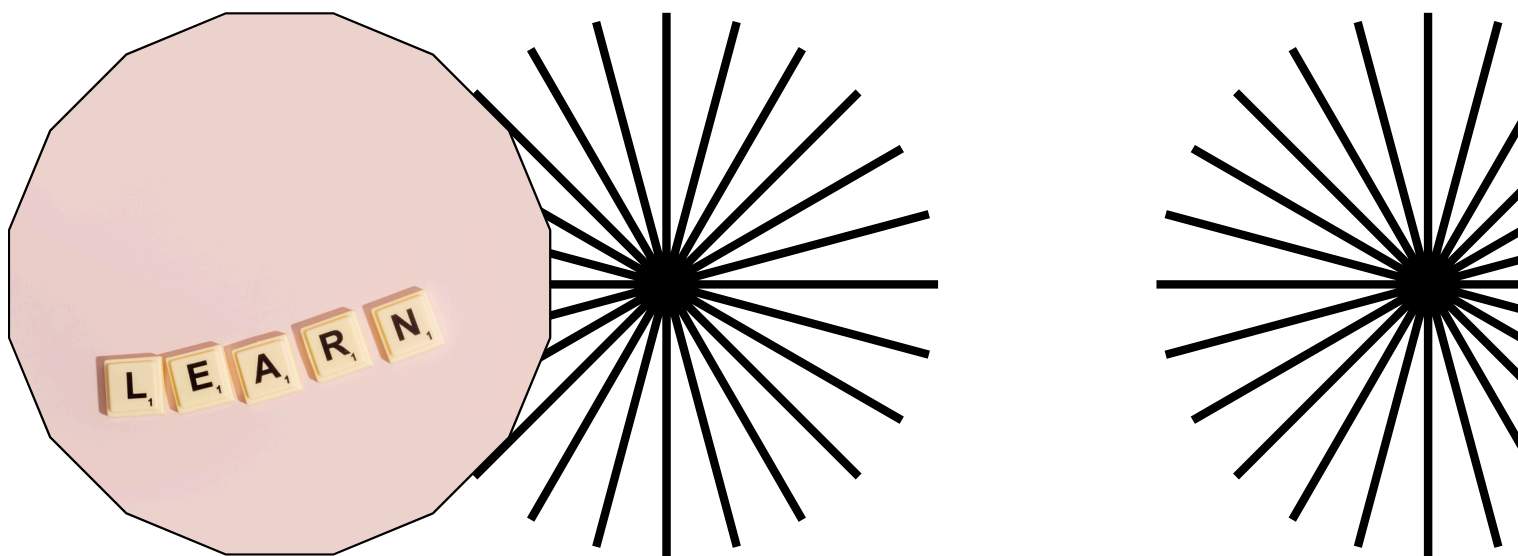
- Χρήση στρατηγικών διδασκαλίας όπως οπτικά βοηθήματα, ομαδικές εργασίες και χρήση της πρώτης γλώσσας όπου χρειάζεται είναι σημαντικοί παράγοντες στήριξης της μάθησης.
- Ο εμπλουτισμός του λεξιλογίου και η ενίσχυση της χρήσης ακαδημαϊκής γλώσσας-ορολογίας πρέπει να απαιτείται από όλα τα μαθήματα όχι μόνο από τα γλωσσικά μαθήματα. Δηλ. μαθήματα όπως Επιστήμες, Ιστορία, Μαθηματικά, Φυσική κλπ πρέπει να έχουν απαιτήσεις χρήσης σωστών όρων από τους μαθητές αυτούς.

Η αξιολόγηση *πρέπει* επίσης να είναι ισότιμη και δίκαιη ανάλογα με τις ικανότητες του κάθε παιδιού. Οι πολυγλωσσικοί μαθητές/τριες *πρέπει* να έχουν τη δυνατότητα να δείξουν τις γνώσεις που αποκόμισαν με τρόπους που δεν εμποδίζονται από τις γλωσσικές τους δεξιότητες. Αυτό μπορεί να σημαίνει τη χρήση οπτικών μέσων, προφορικών παρουσιάσεων ή ακόμη και την παροχή περισσότερου χρόνου. Επίσης, η σαφής και υποστηρικτική ανατροφοδότηση βοηθά τους μαθητές να βελτιώνουν την κατανόησή τους και τους δείχνει ότι η προσπάθεια είναι εξίσου σημαντική με το αποτέλεσμα.

Η συνεργασία με τις οικογένειες και την ευρύτερη κοινότητα είναι επίσης ουσιαστικής σημασίας. Όταν τα σχολεία προσεγγίζουν τις οικογένειες με τρόπους που μπορούν να κατανοήσουν π.χ. μέσω μεταφρασμένων υλικών, διερμηνέων ή απλών μηνυμάτων, χτίζουν εμπιστοσύνη ανάμεσα σε αυτούς και στο σχολείο. Έτσι όταν οι οικογένειες συμμετέχουν ενεργά τότε και οι μαθητές αποδίδουν καλύτερα. Τέλος, οι εκπαιδευτικοί δεν *πρέπει* να αφήνονται να τα καταφέρουν μόνοι τους. Ο αναστοχασμός στη δική τους πρακτική, η συνεργασία με συναδέλφους, η υποστήριξη του σχολείου και η αξιοποίηση δωρεάν διαδικτυακών πόρων μπορούν να τους βοηθήσουν να νιώσουν πιο σίγουροι και πιο αποδοτικοί. Η διδασκαλία σε μια πολυγλωσσική τάξη είναι απαιτητική, αλλά και εξαιρετικά ανταποδοτική. Στο τέλος, η υποστήριξη των πολυγλωσσικών μαθητών δεν αφορά απλώς τη διδασκαλία της γλώσσας. Αφορά το να δίνουμε σε κάθε μαθητή/τρια μια δίκαιη ευκαιρία για επιτυχία και να του δείχνουμε ότι αυτό που είναι, έχει πραγματικά σημασία. Αγκαλιάζοντας τις γλώσσες και τις ιστορίες που φέρνουν οι μαθητές, χτίζουμε πιο δυνατές τάξεις, πιο δυνατά σχολεία και πιο δυνατές κοινότητες.

BIBΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

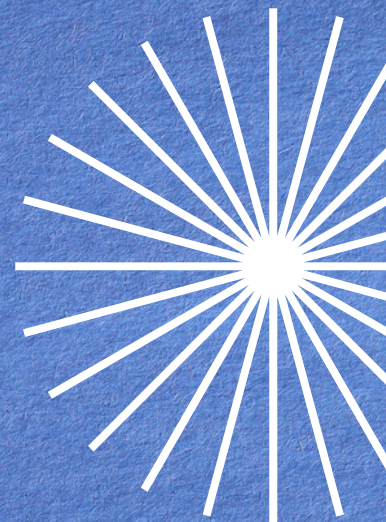

European Commission & ICF Consulting Services Ltd. (2015).
Language teaching and learning in multilingual classrooms. In
European Commission.
https://ec.europa.eu/assets/eac/languages/library/studies/multilingual-classroom_en.pdf

Learning and teaching of English in the multilingual classroom:
English teachers' perspectives, practices, and purposes. (2023). In
MDPI eBooks. <https://doi.org/10.3390/books978-3-0365-7728-9>

Wagner, Christopher. (2021). Teacher language practices that
support multilingual learners: classroom-based approaches from
multilingual early childhood teachers. TESOL Journal. 12.
[10.1002/tesj.583](https://doi.org/10.1002/tesj.583).

Burner, Tony & Carlsen, Christian. (2023). Teachers' multilingual
beliefs and practices in English classrooms: A scoping review.
Review of Education. 11. [10.1002/rev3.3407](https://doi.org/10.1002/rev3.3407).

Wikipedia contributors. (2024, December 24). Jasone Cenoz. Wikipedia. https://en.wikipedia.org/wiki/Jasone_Cenoz

Wikipedia contributors. (2025, March 16). Translanguaging. Wikipedia. <https://en.wikipedia.org/wiki/Translanguaging>

Said, S. (2025, January 14). Supporting neuroplasticity in multilingual learners. Edutopia. <https://www.edutopia.org/article/maintaining-high-standards-multilingual-learners>

Zuniga, J. (2024, October 3). Strategies that help multilingual students learn content and English at the same time. Edutopia. <https://www.edutopia.org/article/teaching-ells-content-english-simultaneously>

Online teaching resources for multilingual learners. (n.d.). United Federation of Teachers. <https://www.uft.org/teaching/classroom-resources/online-teaching/learning-activities-students/online-teaching-resources-multilingual-learners>

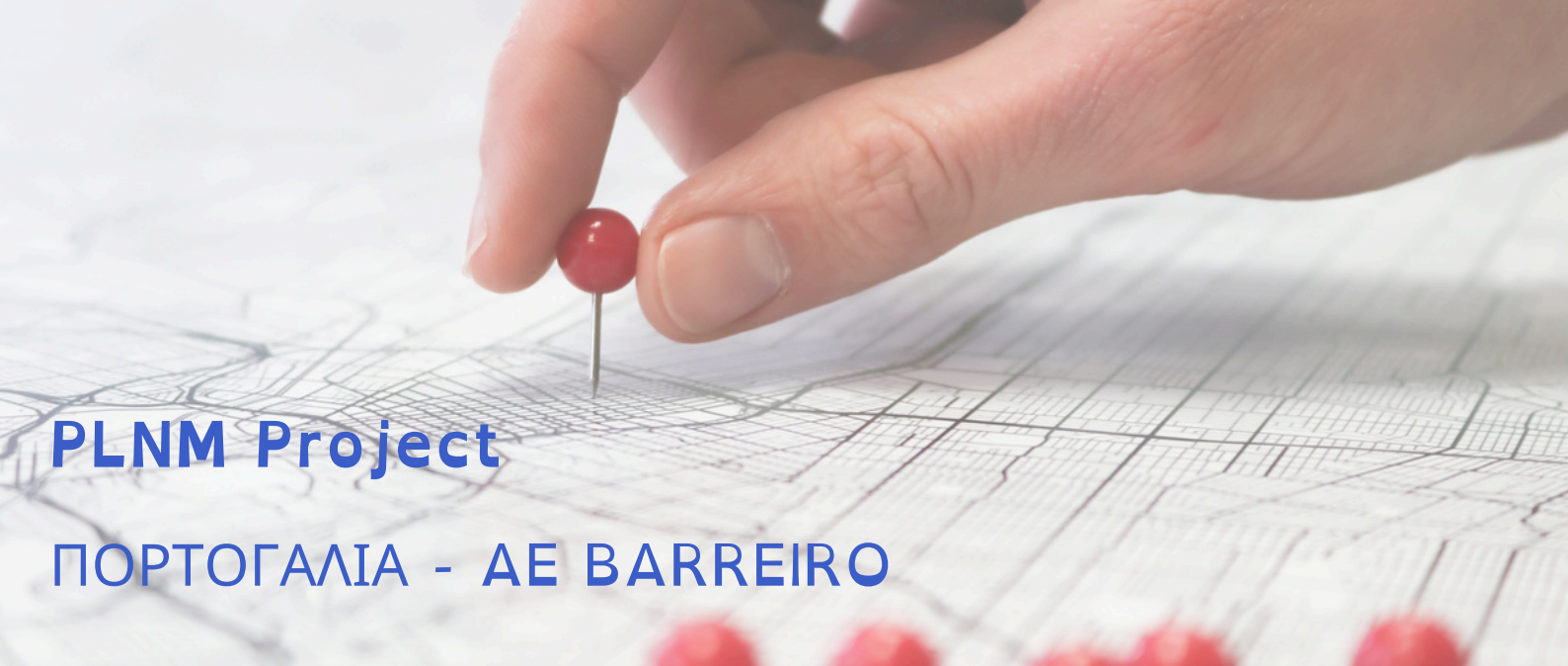

ΜΕΛΕΤΕΣ ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΩΝ

Co-funded by
the European Union

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor EACEA can be held responsible for them.

PLNM Project

ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑ - ΔΕ ΒΑΡΡΕΙΡΟ

Με μια ματιά...

Το πρόγραμμα Πορτογαλικής ως Μη Μητρικής Γλώσσας (PLNM) προωθεί τη γλωσσική, κοινωνική και ακαδημαϊκή ένταξη των μαθητών των οποίων η πρώτη γλώσσα δεν είναι η Πορτογαλική, διασφαλίζοντας την επιτυχία και την πλήρη συμπερίληψή τους στο σχολικό περιβάλλον.

Βασικά στοιχεία

Μαθητές με
μεταναστευτική
βιογραφία

Σχολείο

Περιεχόμενο

Βρισκόμενο σε μια πολυπολιτισμική περιοχή, το σχολικό σύμπλεγμα Barreiro υποδέχεται μαθητές μετανάστες από χώρες όπως η Λευκορωσία, το Μπαγκλαντές, η Μολδαβία, η Ουκρανία, το Νεπάλ, η Κίνα κ.ά.

Αυτοί οι μαθητές αντιμετωπίζουν προκλήσεις στην προσαρμογή τους στο Πορτογαλικό εκπαιδευτικό σύστημα λόγω των διαφορετικών επιπέδων γλωσσικής επάρκειας. Το πρόγραμμα Πορτογαλικής ως Μη Μητρικής Γλώσσας (PLNM), ευθυγραμμισμένο με τα επίπεδα A1, A2 και B1 του Κοινού Ευρωπαϊκού Πλαισίου Αναφοράς για τις Γλώσσες (CEFR), αντιμετωπίζει αυτές τις προκλήσεις.

PLNM Project

ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑ - ΑΕ BARREIRO

Περιγραφή

Το πρόγραμμα PLNM έχει σχεδιαστεί για να υποστηρίζει αλλόγλωσσους μαθητές, με στόχο τη βελτίωση της γλωσσικής τους επάρκειας και την αποτελεσματική ένταξή τους. Είναι οργανωμένο σε τρία επίπεδα: το A1 για αρχάριους, εστιάζει στο βασικό λεξιλόγιο και την απλή γραφή· το A2 για στοιχειώδη γνώση, επικεντρώνεται στην κατανόηση σύντομων κειμένων και τη βασική επικοινωνία· και το B1 για μεσαίο επίπεδο, που προωθεί πιο σύνθετες αλληλεπιδράσεις και την παραγωγή κειμένων.

Οι βασικοί τομείς μάθησης περιλαμβάνουν την προφορική κατανόηση, την παραγωγή λόγου, την ανάγνωση, τη γραφή και τη γραμματική, με συνεχή αξιολόγηση σε κάθε στάδιο. Η διδασκαλία πραγματοποιείται μέσα από μαθήματα υποδοχής σε μικρές ομάδες και με τη χρήση προσαρμοσμένων υλικών όπως οπτικά βοηθήματα. Πρακτικές δραστηριότητες, όπως η αναπαράσταση διαλόγων και η συγγραφή απλών κειμένων, βοηθούν τους μαθητές να αναπτύξουν ενεργά τις γλωσσικές τους δεξιότητες.

Παράλληλα, πολιτιστικά έργα ενισχύουν τη διαπολιτισμική αποδοχή μέσα από κοινές ιστορίες, μουσική και παραδόσεις, δημιουργώντας γέφυρες επικοινωνίας μεταξύ διαφορετικών πολιτισμών. Το πρόγραμμα έχει συμβάλει στη βελτίωση των γλωσσικών δεξιοτήτων των μαθητών, επιτρέποντάς τους να συμμετέχουν ενεργά και σε άλλα σχολικά μαθήματα, ενώ παράλληλα έχει ενισχύσει την αυτοεκτίμησή τους και τη διαδικασία κοινωνικής ένταξης. Έτσι έχει ενισχυθεί η άμεση συμμετοχή των οικογενειών, διαμορφώνοντας ένα περισσότερο συμπεριληπτικό και υποστηρικτικό μαθησιακό περιβάλλον.

Χρήσιμα Συμπεράσματα

Η οργάνωση της μάθησης σε επίπεδα προσφέρει εξατομικευμένη γλωσσική υποστήριξη, ενώ οι ποικίλες δράσεις διασφαλίζουν την επιτυχία του προγράμματος. Η αναγνώριση και η αξιοποίηση του πολιτισμικού υπόβαθρου των μαθητών προάγουν ένα περιβάλλον συμπερίληψης, ενώ η συνεχής αξιολόγηση επιτρέπει την παρακολούθηση της προόδου και των διδακτικών στρατηγικών.

Πρόγραμμα Μεντόρων - EducadaMente

ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑ - ΔΕ BARREIRO

Με μια ματιά

Το πρόγραμμα καθοδήγησης και άλλες πρακτικές υποστήριξης για μαθητές με μεταναστευτικό υπόβαθρο προωθούν τη γλωσσική, ακαδημαϊκή και κοινωνική τους ένταξη.

Περιεχόμενο

Βρισκόμενο σε μια πολυπολιτισμική περιοχή, το σχολείο υποδέχεται έναν συνεχώς αυξανόμενο αριθμό μαθητών με μεταναστευτικό υπόβαθρο από διάφορες χώρες. Αυτοί οι μαθητές αντιμετωπίζουν γλωσσικά εμπόδια και δυσκολίες προσαρμογής στο Πορτογαλικό εκπαιδευτικό σύστημα, γεγονός που απαιτεί τη λήψη ειδικών μέτρων για την υποδοχή και την ένταξή τους.

Βασικά Στοιχεία

Μαθητές με
μεταναστευτική
βιογραφία

Σχολείο

Πρόγραμμα Μεντόρων - EducadaMente

ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑ - ΑΕ BARREIRO

Περιγραφή

Το Πρόγραμμα Καθοδήγησης υποστηρίζει τη σχολική ένταξη και την αποκατάσταση μαθησιακών κενών μέσω ισότιμης υποστήριξης. Εθελοντές μαθητές ή επιλεγμένοι μέντορες με καλή ακαδημαϊκή επίδοση βοηθούν νέους μαθητές να προσαρμοστούν στο σχολικό περιβάλλον. Η Υπηρεσία Ψυχολογικής και Συμβουλευτικής παρακολουθεί την πρόοδο και ενισχύει τη συμμετοχή των οικογενειών.

- Η επιλογή μεντόρων και καθοδηγούμενων γίνεται ανάμεσα σε εθελοντές μαθητές ή μαθητές που υποδεικνύονται από το συμβούλιο τάξης, με βάση συνεντεύξεις κινήτρων που διενεργεί η Υπηρεσία Ψυχολογικής και Συμβουλευτικής.
- Οι έμπειροι μαθητές (μέντορες) υποστηρίζουν τους νεοαφιχθέντες συμμαθητές τους (καθοδηγούμενους) στην προσαρμογή στο σχολικό περιβάλλον και το αναλυτικό πρόγραμμα.

Χρήσιμα Συμπεράσματα

Το Πρόγραμμα Καθοδήγησης ενισχύει τους δεσμούς μεταξύ των μαθητών, προωθώντας την ένταξη και την ακαδημαϊκή επιτυχία των μαθητών με μεταναστευτική βιογραφία.

Υποστήριξη σε Βραζιλιάνους μαθητές μετανάστες

ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑ - ΑΕ IDÃES

Με μια ματιά

Γλωσσική και πολιτισμική προσαρμογή των Βραζιλιάνων μαθητών μεταναστών, λόγω του αυξημένου κύματος μετανάστευσης που βρίσκεται αυτή τη στιγμή σε εξέλιξη στη χώρα.

Περιεχόμενο

Η Πορτογαλία υποδέχεται ένα μεγάλο κύμα Βραζιλιάνων μεταναστών σε ολόκληρη τη χώρα. Το σχολείο μας, όπως και όλα τα υπόλοιπα Πορτογαλικά σχολεία, υποδέχεται αυτή την περίοδο πολλούς μαθητές με αυτό το υπόβαθρο, οι οποίοι μιλούν Πορτογαλικά αλλά με περιφερειακές και εθνικές γλωσσικές διαφορές, καθώς τα Πορτογαλικά που ομιλούνται στην Πορτογαλία διαφέρουν σημαντικά από τα Πορτογαλικά της Βραζιλίας. Η κύρια πρόκληση είναι να διασφαλιστεί η γλωσσική και πολιτισμική ένταξη των μαθητών αυτών.

Βασικά στοιχεία

Μαθητές από
Βραζιλία

Σχολείο

Υποστήριξη σε Βραζιλιάνους μαθητές μετανάστες

ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑ - ΑΕ IDÃES

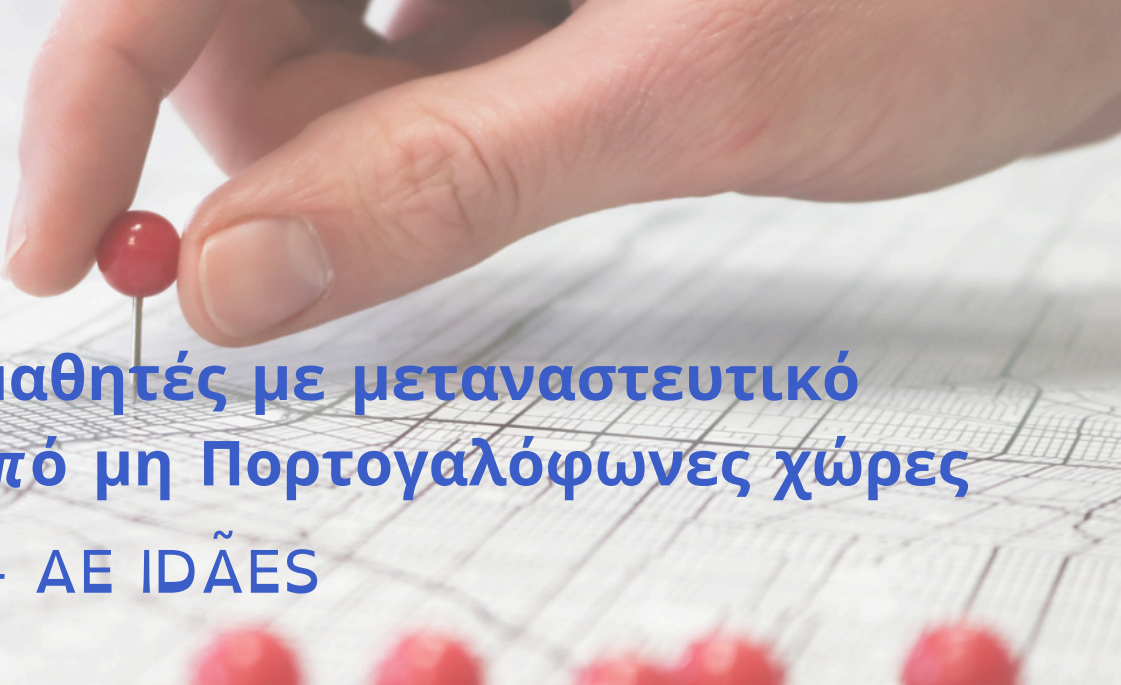
ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ

Για να στηρίξει και να εντάξει αυτούς τους μαθητές στην κοινωνία, το σχολείο οργανώνει ή προσφέρει:

- Ειδικά μαθήματα για Βραζιλιάνους μαθητές, με ατομική στήριξη ή ενταγμένους σε μικρές ομάδες, όπου εξετάζονται οι διαφορές στο λεξιλόγιο, στις εκφράσεις και στους γραμματικούς κανόνες της Ευρωπαϊκής Πορτογαλικής γλώσσας (σε σύγκριση με την Πορτογαλική της Βραζιλίας).
- Παραδείγματα ή και προσομοιώσεις γεγονότων της καθημερινής ζωής (πρακτικών παραδειγμάτων) για τη διευκόλυνση της γλωσσικής προσαρμογής στην καθημερινή σχολική ζωή των μαθητών αυτών.
- Οργάνωση εξωσχολικών δραστηριοτήτων, στις οποίες οι μαθητές παρουσιάζουν τις κουλτούρες τους μέσα από καλλιτεχνική έκφραση και αφηγήσεις, προωθώντας έτσι την πολιτισμική ποικιλομορφία.
- Οι Πορτογάλοι μαθητές λειτουργούν ως μέντορες, βοηθώντας τους Βραζιλιάνους συμμαθητές τους να προσαρμοστούν στον σχολικό χώρο και στη χρήση της Ευρωπαϊκής Πορτογαλικής γλώσσας.

Χρήσιμα Συμπεράσματα

- Η ενασχόληση με τις γλωσσικές διαφορές στη γενικότερη Πορτογαλική γλώσσα συμβάλλει σε μια ομαλότερη μετάβαση και ένταξη για τους Βραζιλιάνους μαθητές.
- Η ανάδειξη της πολιτισμικής καταγωγής των μαθητών ενισχύει το αίσθημα του ανήκειν και της ένταξης.

Στήριξη σε μαθητές με μεταναστευτικό υπόβαθρο από μη Πορτογαλόφωνες χώρες

ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑ - ΑΕ IDÃES

Με μια ματιά

Η Πορτογαλία δέχεται πολλούς μετανάστες από χώρες όπου δεν ομιλείται η Πορτογαλική γλώσσα, οι οποίοι έρχονται μαζί με τις οικογένειές τους αναζητώντας εργασία και καλύτερες συνθήκες ζωής. Η ένταξη των μαθητών με μεταναστευτικό υπόβαθρο από μη πορτογαλόφωνες χώρες και η συνεχής υποστήριξή τους στην εκμάθηση της πορτογαλικής αποτελεί μια διαρκή πρόκληση για τα σχολεία.

Βασικά στοιχεία

Μαθητές
μετανάστες

Σχολείο

Περιεχόμενο

Το σχολείο υποδέχεται μαθητές με μεταναστευτικό υπόβαθρο από διάφορες Ευρωπαϊκές χώρες και όχι μόνο, οι οποίοι έχουν ελάχιστη ή καθόλου γνώση της Πορτογαλικής γλώσσας. Η πρόκληση είναι να βοηθηθούν οι μαθητές να αποκτήσουν γρήγορα επάρκεια στην Πορτογαλική γλώσσα (επίπεδο B2), ώστε να μπορούν να παρακολουθούν το αναλυτικό πρόγραμμα των διαφόρων μαθημάτων. Μέχρι να κατακτήσουν αυτό το επίπεδο, οι μαθητές παρακολουθούν διαφοροποιημένα μαθήματα Πορτογαλικής γλώσσας.

Στήριξη σε μαθητές με μεταναστευτικό υπόβαθρο από μη Πορτογαλόφωνες χώρες

ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑ - ΑΕ IDÃES

Περιγραφή

Για να στηρίξει και να εντάξει αποτελεσματικά στο σχολικό χώρο αυτούς τους μαθητές, το σχολείο οργανώνει και προσφέρει:

- Μαθήματα Πορτογαλικής ως δεύτερης γλώσσας (ένα εθνικό πρόγραμμα με τίτλο «Português Língua Não-Materna» – PLNM, δηλαδή «Πορτογαλική ως μη μητρική γλώσσα»), το οποίο επικεντρώνεται σε βασικές δεξιότητες προφορικής και γραπτής επικοινωνίας στην Πορτογαλική γλώσσα.
- Χρήση εκπαιδευτικής τεχνολογίας, όπως βίντεο, διαδραστικά παιχνίδια και ψηφιακά εργαλεία εκμάθησης γλωσσών, ακόμη και κινητά τηλέφωνα για άμεση μετάφραση και διευκόλυνση της επικοινωνίας.
- Εξωσχολικές δραστηριότητες που ενθαρρύνουν την αλληλεπίδραση μεταξύ μαθητών από διαφορετικά κοινωνικά υπόβαθρα, με την Πορτογαλική ως κοινή γλώσσα επικοινωνίας.

Χρήσιμα Συμπεράσματα

- Τα εντατικά προγράμματα PLNM επιταχύνουν την εκμάθηση της Πορτογαλικής γλώσσας σε πραγματικά περιβάλλοντα.
- Οι εξωσχολικές δραστηριότητες δημιουργούν ένα περιβάλλον ένταξης, προωθώντας την κοινωνικοποίηση και την εξάσκηση στη χρήση της Πορτογαλικής γλώσσας.

Πρόγραμμα “Αλλόγλωσσων”

ΚΥΠΡΟΣ

Με μια ματιά

Το πρόγραμμα «Αλλόγλωσσων» έχει σχεδιαστεί για να προσφέρει ένα συμπεριληπτικό περιβάλλον για μαθητές που δεν μιλούν Ελληνικά και δεν μπορούν να ενταχθούν σε κανονική τάξη. Το πρόγραμμα διαχειρίζεται το Υπουργείο Παιδείας, Αθλητισμού και Νεολαίας (ΥΠΑΝ) και εφαρμόζεται σε σχολεία όπου φοιτά μεγάλος αριθμός αλλόγλωσσων μαθητών.

Βασικά Στοιχεία

Μή-Ελληνόφωνοι
μαθητές

Σχολείο

Περιεχόμενο

Η Κύπρος, τοποθετημένη στην καρδιά της Μεσογείου, αποτελεί συχνά καταφύγιο για χιλιάδες πρόσφυγες από εμπόλεμες περιοχές της Αφρικής, της Ασίας και της Ευρώπης. Παράλληλα, ως πύλη προς την Ευρώπη, υποδέχεται χιλιάδες οικονομικούς μετανάστες, που συχνά φθάνουν μαζί με τις οικογένειές τους στη χώρα.

Ως εκπαιδευτικό ίδρυμα, το σχολείο μας αγκαλιάζει το πρόγραμμα «Αλλόγλωσσων», το οποίο διαχειρίζεται το Υπουργείο Παιδείας, Αθλητισμού και Νεολαίας (ΥΠΑΝ) και εφαρμόζεται σε σχολεία όπου αυτό κρίνεται απαραίτητο.

Πρόγραμμα “Αλλόγλωσων”

ΚΥΠΡΟΣ

Περιγραφή

Στο πρόγραμμα αυτό, εντάσσονται μαθητές των οποίων η μητρική γλώσσα δεν είναι η Ελληνική και οι οποίοι δεν διαθέτουν το βασικό γλωσσικό υπόβαθρο, για να ενταχθούν σε τάξη όπου μάθημα που προσφέρεται στα Ελληνικά. Οι εκπαιδευτικοί που θα διδάξουν στο πρόγραμμα παρακολουθούν σεμινάριο στην αρχή της σχολικής χρονιάς, προκειμένου να λάβουν πληροφορίες και οδηγίες για το πώς να υποστηρίξουν τους μαθητές αυτούς .

Στο πρόγραμμα διδάσκονται βασικές γλωσσικές δεξιότητες (όπως χρήσιμο λεξιλόγιο, απλοί κανόνες γραμματικής και σύνταξης) μέσα από τη διδασκαλία απλών κειμένων. Οι εν λόγω μαθητές δεν ακολουθούν το κανονικό αναλυτικό πρόγραμμα σπουδών του ΥΠΑΝ, καθώς στόχος τους είναι να μπορούν να κατανοούν και να επεξεργάζονται ένα απλό κείμενο. Οι μαθητές αυτοί εντάσσονται στις τάξεις ως ακροατές, (δηλαδή παρακολουθούν κανονικά τα μαθήματα, εκτός από συγκεκριμένες περιόδους που φεύγουν από την τάξη για να συμμετάσχουν στα μαθήματα του προγράμματος).

Στο τέλος της σχολικής χρονιάς, εφόσον κριθεί ότι είναι έτοιμοι, μπορούν να συμμετάσχουν σε εξέταση και αν διαπιστωθεί ότι η γλωσσική τους ικανότητα βρίσκεται σε ικανοποιητικό επίπεδο, τότε εντάσσονται στην τάξη τους ως κανονικοί μαθητές.

Χρήσιμα Συμπεράσματα

Η γλωσσική υποστήριξη των μαθητών αυτών είναι καθοριστικής σημασίας για την ένταξη τους στο κοινωνικό σύνολο, αλλά και για την ακαδημαϊκή τους επιτυχία. Οι εκπαιδευτικοί χρειάζονται στήριξη μέσα από επιμορφώσεις και προσαρμοσμένες στρατηγικές για να υποστηρίξουν τους μαθητές αυτούς. Ευέλικτα προγράμματα και αξιολογήσεις διασφαλίζουν μια ομαλή μετάβαση στις κανονικές τάξεις.

Υποστήριξη μαθητών μεταναστών και αιτητών ασύλου

ΚΥΠΡΟΣ

Με μια ματιά

Το πρόγραμμα προσφέρει μαθήματα Ελληνικής γλώσσας και Μαθηματικών με στόχο να βοηθήσει τους μαθητές πρόσφυγες και αιτητές ασύλου να αναπτύξουν βασικές επικοινωνιακές και ακαδημαϊκές δεξιότητες. Οι μαθητές φοιτούν σε ξεχωριστό τμήμα και δεν εντάσσονται στις κανονικές τάξεις. Η μελλοντική τους ένταξη στο γενικό εκπαιδευτικό σύστημα εξαρτάται από τα αποτελέσματα αξιολόγησης τους.

Βασικά Στοιχεία

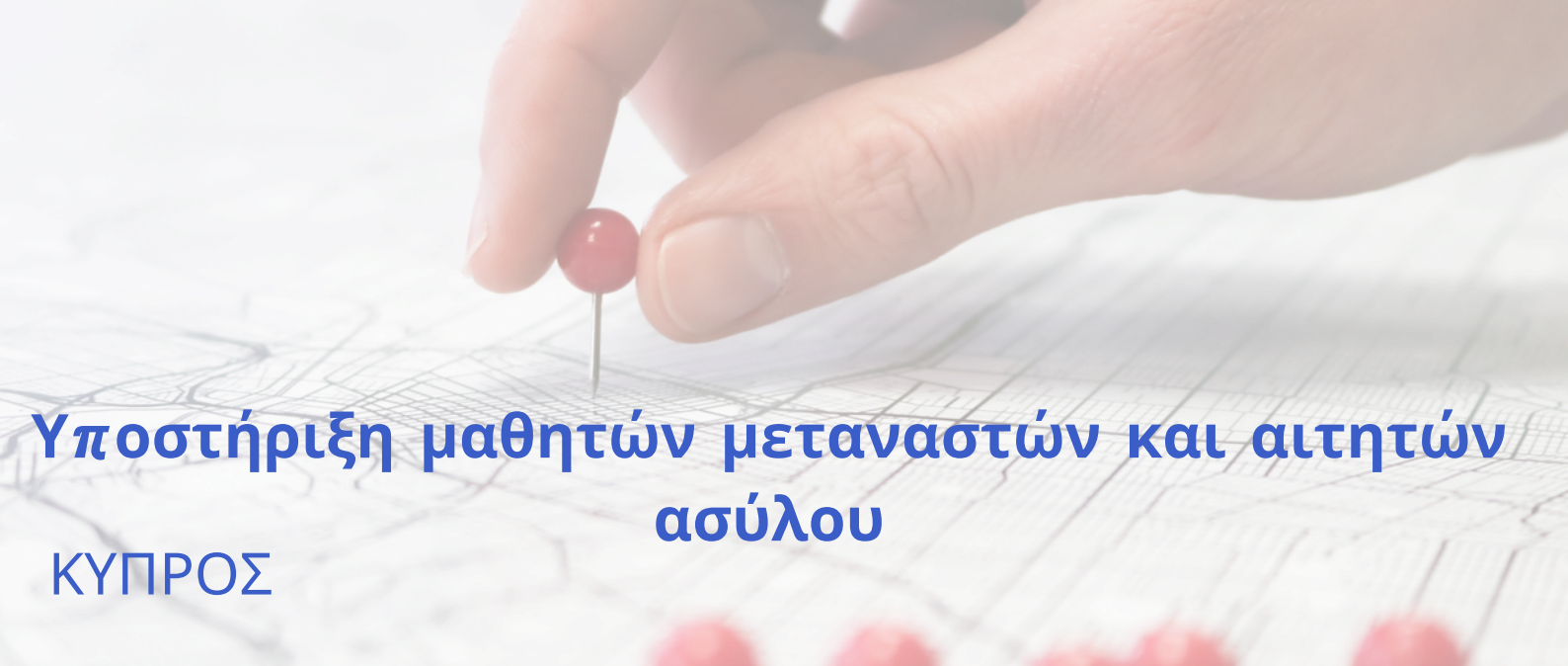
Μαθητές-
Μετανάστες

Σχολείο

Περιεχόμενο

Αυτό το πρόγραμμα απευθύνεται σε μαθητές που είναι πρόσφυγες και αιτητές ασύλου. Οι μαθητές αυτοί δεν εντάσσονται σε καμία τάξη, αλλά σχηματίζουν ξεχωριστό τμήμα εντός του σχολείου. Παρακολουθούν μαθήματα Ελληνικής γλώσσας και Μαθηματικών, όπου διδάσκονται βασικές αρχές της γλώσσας και θεμελιώδεις έννοιες των Μαθηματικών. Στόχος και σε αυτή την περίπτωση είναι οι μαθητές να μάθουν να επικοινωνούν και να κατανοούν απλά κείμενα. Στο τέλος της σχολικής χρονιάς και μετά από εξέταση, κρίνεται αν οι μαθητές αυτοί έχουν το δικαίωμα να ενταχθούν στο σύστημα ως κανονικοί μαθητές ή αν θα συνεχίσουν με αυτόν τον τρόπο φοίτησης και τα επόμενα χρόνια.

Υποστήριξη μαθητών μεταναστών και αιτητών ασύλου

ΚΥΠΡΟΣ

Περιγραφή

Η Κύπρος προσφέρει ένα δομημένο σύστημα υποστήριξης για πρόσφυγες και αιτητές ασύλου, με έμφαση στην εκπαίδευση και την ένταξη τους στην κοινωνία. Το Υπουργείο Παιδείας, Αθλητισμού και Νεολαίας παρέχει μαθήματα Ελληνικής γλώσσας με στόχο να βοηθήσει τους αλλόγλωσσους μαθητές να ενταχθούν στο σχολικό σύστημα. Τα σχολεία υιοθετούν συμπεριληπτικές στρατηγικές, όπως πρόγραμμα υποστήριξης από συμμαθητές τους και στενή συνεργασία με τις οικογένειες των προσφύγων. Εξειδικευμένες υπηρεσίες αποκατάστασης προσφέρονται μέσω της Μονάδας Αποκατάστασης Θυμάτων Βασανιστηρίων, παρέχοντας ψυχολογική, νομική και κοινωνική υποστήριξη. Παράλληλα, προγράμματα απασχόλησης βοηθούν τους πρόσφυγες να προσαρμοστούν στην εργασιακή κουλτούρα της Κύπρου και να βελτιώσουν τις επαγγελματικές τους προοπτικές. Η Ύπατη Αρμοστεία του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες στην Κύπρο υλοποιεί εκστρατείες ευαισθητοποίησης του κοινού και προσφέρει επιμόρφωση σε επαγγελματίες που εργάζονται στον τομέα της προστασίας προσφύγων. Μέσω αυτών των πρωτοβουλιών διασφαλίζεται ότι οι αιτητές ασύλου έχουν πρόσβαση σε εκπαίδευση, ευκαιρίες απασχόλησης και κοινωνική υποστήριξη, συμβάλλοντας στην ευημερία και την ένταξή τους στην κυπριακή κοινωνία.

Χρήσιμα Συμπεράσματα

Η ολιστική υποστήριξη των μαθητών αυτών περιλαμβάνει ψυχολογική, νομική και επαγγελματική βοήθεια και βελτιώνει τις μακροπρόθεσμες προοπτικές των αιτητών ασύλου. Η συνεργασία μεταξύ σχολείων, κρατικών φορέων και μη κυβερνητικών οργανώσεων είναι απαραίτητη για την αποτελεσματική ένταξη των προσφύγων.

Πρόγραμμα "ALI"

ΙΤΑΛΙΑ

Με μια ματιά

Το πρόγραμμα ALI (WINGS) είναι ένα εθνικό σχολικό πρόγραμμα με στόχο την ένταξη αλλόγλωσσων μαθητών (με έμφαση στους ασυνόδετους ανηλίκους), σε παραδοσιακά εκπαιδευτικά περιβάλλοντα, μέσω της παροχής μαθημάτων Ιταλικής γλώσσας, ακολουθώντας μια εξατομικευμένη διδακτική μεθοδολογία με τη χρήση ψηφιακών εργαλείων.

Βασικά Στοιχεία

Μετανάστες
Μαθητές

Σχολείο

Περιεχόμενο

Η ένταξη μαθητών με διαφορετικό μεταναστευτικό υπόβαθρο, (προερχόμενων από διάφορα και ποικίλα πολιτισμικά και γλωσσικά περιβάλλοντα), αποτελεί μια σημαντική πρόκληση για τα σχολεία και τα εκπαιδευτικά ιδρύματα.

Η παροχή ποιοτικής και ουσιαστικής εκπαίδευσης σε μαθητές με μεταναστευτική βιογραφία, και ιδιαίτερα σε ασυνόδετους ανηλίκους, είναι μια δύσκολη αποστολή που κάθε σχολείο προσπαθεί να επιτελέσει αποτελεσματικά, καθώς η γλώσσα δεν είναι το μόνο κενό που πρέπει να καλυφθεί.

Πρωτοβουλίες και προγράμματα εθνικής εμβέλειας, τα οποία στοχεύουν σε μια συνολική αναμόρφωση του σχολικού αναλυτικού προγράμματος, αποτελούν σημαντικό στοιχείο αυτών των προσπαθειών.

Πρόγραμμα "ALI"

ΙΤΑΛΙΑ

Περιγραφή

Το πρόγραμμα "ALI" (Αλφαριθμητισμός και Πρόσβαση στην Εκπαίδευση για Ασυνόδετους Αλλοδαπούς Ανηλίκους) είναι ένα εθνικό πρόγραμμα που υλοποιείται σε αρκετά σχολεία σε όλη την Ιταλία, με στόχο την ένταξη ασυνόδετων μεταναστών μαθητών στο σχολικό περιβάλλον και συγχρόνως την παροχή ποιοτικής εκπαίδευσης.

Οι κύριες δραστηριότητες που υλοποιούνται στα σχολεία είναι:

- Μαθήματα Ιταλικής Γλώσσας: Μαθήματα Ιταλικής ως δεύτερης γλώσσας, ειδικά σχεδιασμένα για να καλύψουν τις πολιτισμικές και γλωσσικές ανάγκες των μεταναστών μαθητών.
- Ευαισθητοποίηση για το ζήτημα των Ασυνόδετων Ανηλίκων: Πρωτοβουλίες που βοηθούν τη σχολική κοινότητα να εξοικειωθεί με τις σύνθετες έννοιες και πτυχές του ζητήματος των ασυνόδετων ανηλίκων μεταναστών.
- Εξατομικευμένα Μαθησιακά Προγράμματα: Με τη βοήθεια ψηφιακών εργαλείων που βασίζονται σε τεχνολογίες μηχανικής μάθησης (ML), οι εκπαιδευτικοί δημιουργούν εξατομικευμένες μαθησιακές δράσεις για κάθε μαθητή, ανάλογα με τις ανάγκες του.

Χρήσιμα Συμπεράσματα

- Ευαισθητοποίηση σε θέματα μετανάστευσης
- Ένταξη μαθητών με μεταναστευτικό υπόβαθρο στα σχολεία
- Νέες τεχνολογίες ως εργαλεία βελτίωσης και ανάπτυξης διδακτικών μεθόδων.

Πρόγραμμα “Insieme si può”

ΙΤΑΛΙΑ

Με μια ματιά

Το Insieme si può είναι ένα πρόγραμμα που υλοποιείται από το σχολείο “F. Crispi - P. Vetri” στη Ραγκούσα της Σικελίας και αποσκοπεί στην ανάπτυξη και εφαρμογή μεθοδολογιών και στρατηγικών παρέμβασης για την επιτυχημένη ένταξη μαθητών που δεν έχουν την ιταλική ως μητρική γλώσσα στο σχολικό περιβάλλον.

Βασικά Στοιχεία

Μετανάστες
Μαθητές

Σχολείο

Περιεχόμενο

Στην Ιταλία ένας σημαντικός αριθμός μαθητών που φοιτούν στη σχολική εκπαίδευση δεν έχουν την Ιταλική ως μητρική γλώσσα. Η Ιταλία είναι μια χώρα στην οποία εξακολουθούν να ομιλούνται πολλές τοπικές διαλέκτοι και μειονοτικές γλώσσες, γεγονός που δημιουργεί εμπόδια ειδικά στα μικρά παιδιά, τα οποία καλούνται να παρακολουθήσουν μια εκπαίδευση που διεξάγεται κυρίως, αν όχι αποκλειστικά, στην τυπική Ιταλική γλώσσα. Τα σχολεία προσπαθούν να βρουν αποτελεσματικές λύσεις σε αυτό το ζήτημα, διασφαλίζοντας ίσες ευκαιρίες μάθησης σε κάθε μαθητή.

Πρόγραμμα “Insieme si può”

ΙΤΑΛΙΑ

Περιγραφή

Το πρόγραμμα “Insieme si può” (Μαζί μπορούμε) είναι μια πρωτοβουλία που υλοποιείται από το σχολείο “F. Crispi - P. Vetri” στη Ραγκούσα της Σικελίας. Δεδομένου του ποικίλου πολιτισμικού και γλωσσικού υπόβαθρου των μαθητών του σχολείου και του μεγάλου αριθμού μαθητών που δεν έχουν την ιταλική ως μητρική γλώσσα, το σχολείο εντόπισε την ανάγκη δημιουργίας ενός τέτοιου προγράμματος. Με τον τρόπο αυτό, το σχολείο διασφαλίζει ότι κάθε μαθητής θα έχει πρόσβαση στο αναγκαίο εκπαιδευτικό υλικό για να επιτύχει τόσο στις σχολικές όσο και στις προσωπικές του απαιτήσεις.

Το πρόγραμμα περιλαμβάνει:

- Μαθήματα Ιταλικής Γλώσσας: Εντατικά μαθήματα Ιταλικής ως δεύτερης γλώσσας, προσαρμοσμένα στις ανάγκες κάθε μαθητή.
- Εργαστήρια και Δραστηριότητες: Διαδραστικές συναντήσεις σε ειδικά διαμορφωμένα εργαστήρια, όπου οι μαθητές εξοικειώνονται με τις νέες τεχνολογίες και με τον τρόπο που αυτές μπορούν να υποστηρίξουν τη μαθησιακή τους πορεία.

Χρήσιμα Συμπεράσματα

Βασικούς πυλώνες του προγράμματος αποτελούν τα εξατομικευμένα μαθήματα Ιταλικής γλώσσας, η αξιοποίηση σύγχρονων τεχνολογιών, το ολιστικό εκπαιδευτικό μοντέλο και η ένταξη μαθητών με διαφορετικό πολιτισμικό και γλωσσικό υπόβαθρο. Όλα αυτά συμβάλλουν ουσιαστικά στη δημιουργία ενός συμπεριληπτικού και υποστηρικτικού σχολικού περιβάλλοντος.

Αντιλήψεις για τη «Μείξη» μεταξύ κρεολικής και Γαλλικής στη Μαρτινίκη

MARTINIQUE (ΓΑΛΛΙΑ)

Με μια ματιά

Είναι σημαντικό να κατανοήσουμε το φαινόμενο της διγλωσσίας που παρατηρείται στον πληθυσμό της Μαρτινίκης, λαμβάνοντας υπόψη ότι η Γαλλική και η Κρεολική εξελίσσονται ως συνυπάρχουσες κοινές γλώσσες σε έναν πληθυσμό που εκπαιδεύεται στη μία (τη Γαλλική) και χρησιμοποιεί την άλλη (την Κρεολική) αυτόνομα στην καθημερινή του ζωή — στην οικογένεια, στην εργασία, σε επίσημα και ανεπίσημα συμφραζόμενα.

Περιεχόμενο

Ο πληθυσμός της Μαρτινίκης είναι δίγλωσσος: όλοι μιλούν Κρεολικά μέσα στις οικογένειές τους και μεταξύ τους, με έντονο προφορικό χαρακτήρα, ενώ η εκπαίδευσή τους γίνεται στα Γαλλικά.

Η παρούσα μελέτη διερευνά το πώς οι νεαροί μαθητές της Μαρτινίκης αντιλαμβάνονται και κατηγοριοποιούν τη μείξη της Γαλλικής και της Κρεολικής στις καθημερινές τους γλωσσικές πρακτικές.

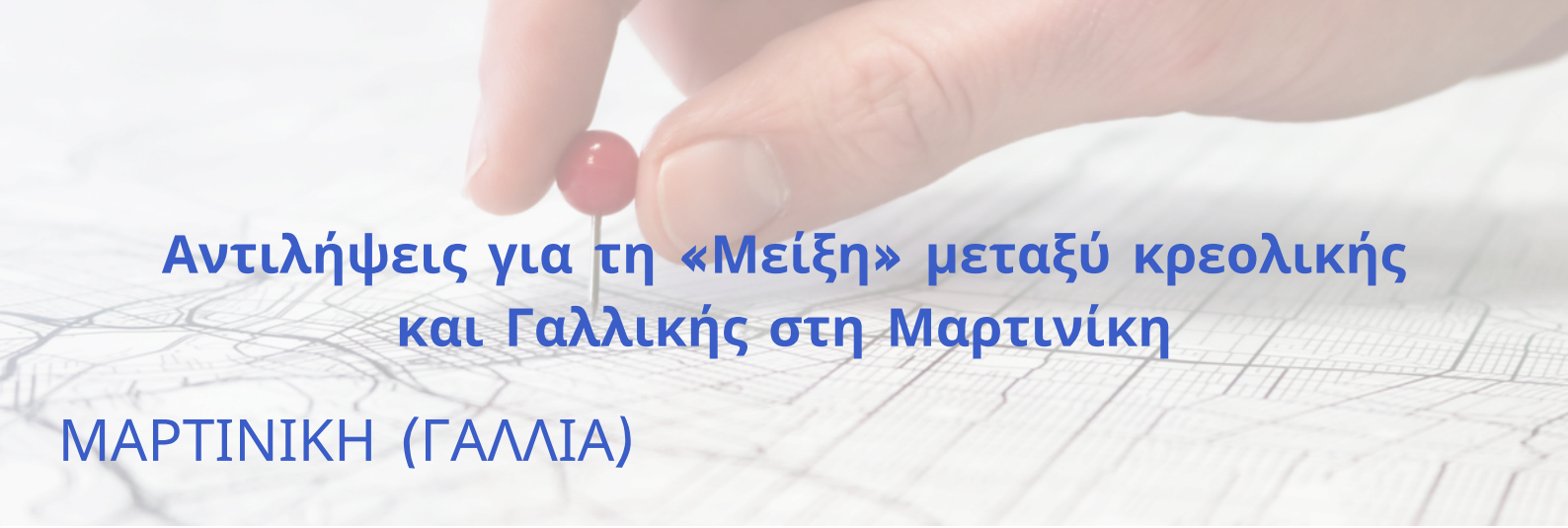
Βασικά Στοιχεία

Μαθητές

Σχολείο

Αντιλήψεις για τη «Μείξη» μεταξύ κρεολικής και Γαλλικής στη Μαρτινίκη

MARTINIQUE (ΓΑΛΛΙΑ)

Περιγραφή

Η μελέτη χρησιμοποιεί τη γλωσσολογία της αντίληψης, μια προσέγγιση που εξετάζει το πώς οι ομιλητές αντιλαμβάνονται και κατηγοριοποιούν τις γλωσσικές ποικιλομορφίες.

Συλλέχθηκαν γραπτά δείγματα από μαθητές που ζουν και φοιτούν στη Μαρτινίκη. Τους ζητήθηκε να δώσουν παραδείγματα προτάσεων που θεωρούσαν ως «μείγματα» Γαλλικής και Κρεολικής γλώσσας.

Στόχος της μελέτης ήταν να κατανοηθεί πώς τα δύο γλωσσικά συστήματα συνυπάρχουν και αλληλεπιδρούν στην καθημερινή επικοινωνία των κατοίκων της Μαρτινίκης, και να αναστοχαστούν πάνω στη συνύπαρξη των δύο γλωσσών στη ζωή τους.

Αξιοσημείωτα φαινόμενα που εντοπίστηκαν:

- Συντακτική παρέμβαση – όπου οι κανόνες της Κρεολικής επηρεάζουν τη δομή της Γαλλικής, όπως στη χρήση προθέσεων.
- Παράδειγμα: *Mets ton casque dans ta tête* (Βάλε το κράνος στο κεφάλι σου), επηρεασμένο από την Κρεολική, όπου το *dan* μπορεί να σημαίνει τόσο «μέσα» όσο και «επάνω».
- Εναλλαγή κωδίκων (code switching) – όταν οι μαθητές αναμειγνύουν τη Γαλλική και την Κρεολική στην ίδια πρόταση.

Χρήσιμα Συμπεράσματα

Οι μαθητές διακρίνουν καθαρά τη Γαλλική και την Κρεολική ως ξεχωριστά γλωσσικά συστήματα, αλλά αναγνωρίζουν ότι οι μικτές γλωσσικές πρακτικές είναι συχνές. Αυτή η αντίληψη αντανακλά την κοινωνιογλωσσική πραγματικότητα της Μαρτινίκης, όπου η πλειοψηφία των νέων μεγαλώνει με τα Γαλλικά ως πρώτη γλώσσα (L1), μέσα όμως σε ένα περιβάλλον με έντονη επίδραση από την Κρεολική.

Η μελέτη προτείνει ότι, αντί αυτές οι «μεικτές» χρήσεις να θεωρούνται λάθη, θα πρέπει να αναλύονται ως φυσικό μέρος της δίγλωσσης επικοινωνίας στη Μαρτινίκη.

Η διδασκαλία της Γαλλικής στη Μαρτινίκη, όπου η Κρεολική διάλεκτος κυριαρχεί.

MARTINIKH (ΓΑΛΛΙΑ)

Με μια ματιά

Η διδασκαλία της γαλλικής θα πρέπει να προσαρμοστεί ώστε να αναγνωρίζει και να ενσωματώνει τη γλωσσική ποικιλομορφία των μαθητών, αντί να επιβάλλει αυστηρά ένα άκαμπτο πρότυπο της τυπικής γαλλικής.

- Οι εκπαιδευτικοί χρειάζονται καλύτερη επιμόρφωση στη δίγλωσση εκπαίδευση, προκειμένου να αντιμετωπίζουν πιο αποτελεσματικά τις δυσκολίες των μαθητών.

Βασικά Στοιχεία

Μαθητές/
Καθηγητές

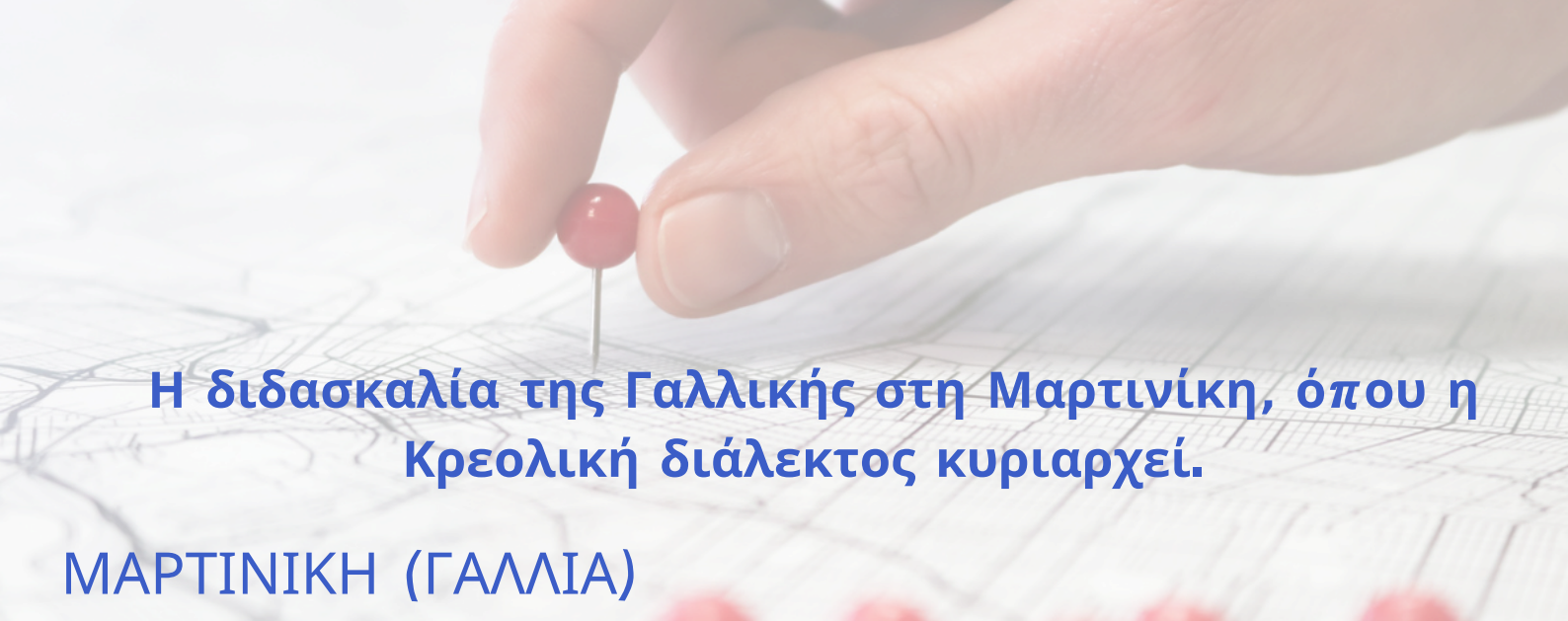

Σχολείο

Περιεχόμενο

Η διδασκαλία/μάθηση της Γαλλικής ως γλώσσας του σχολείου στη Μαρτινίκη φαίνεται απλή αλλά είναι και ταυτόχρονα παράδοξα σύνθετη. Η μελέτη αυτή αναλύει τη σχέση ανάμεσα στη διδασκαλία της Γαλλικής και την κοινωνιογλωσσική πραγματικότητα της Μαρτινίκης, όπου συνυπάρχουν η Γαλλική και η Κρεολική γλώσσα. Στο επίκεντρο βρίσκονται οι προκλήσεις που αντιμετωπίζουν οι μαθητές και οι εκπαιδευτικοί στη διδασκαλία της Γαλλικής σε ένα δίγλωσσο περιβάλλον.

Το πολυλεκτικό μοντέλο θα μπορούσε να φανεί χρήσιμο, επιτρέποντας στους μαθητές να κινούνται ανάλογα με το επικοινωνιακό πλαίσιο, μεταξύ της πρότυπης Γαλλικής, της περιφερειακής Γαλλικής της Μαρτινίκης και της Κρεολικής.

Η διδασκαλία της Γαλλικής στη Μαρτινίκη, όπου η Κρεολική διάλεκτος κυριαρχεί.

MARTINIQUE (ΓΑΛΛΙΑ)

Περιγραφή

Το 2006 διεξήχθη μια ποιοτική έρευνα βασισμένη σε παρατήρηση μαθημάτων, συνεντεύξεις με δασκάλους και ανάλυση γραπτού και προφορικού λόγου από μαθητές ηλικίας 8 έως 12 ετών.

- Η μελέτη, η οποία παρότι δεν είναι πρόσφατη, αποτελεί μία από τις σημαντικότερες στο συγκεκριμένο θέμα, διεξήχθη σε δημοτικά σχολεία της Μαρτινίκης μεταξύ του 2006 και του 2007.
- Τα δεδομένα περιλαμβάνουν απομαγνητοφωνήσεις διαλόγων μεταξύ δασκάλων και μαθητών και αναδεικνύουν με χαρακτηριστικό τρόπο συγκεκριμένες γλωσσικές δυσκολίες των μαθητών.

Χρήσιμα Συμπεράσματα

Η διδασκαλία της γαλλικής στο σχολείο δεν αντικατοπτρίζει καθομιλουμένη γλώσσα των μαθητών, γεγονός που καθιστά τη μάθηση δύσκολη για αυτούς.

Πολλοί εκπαιδευτικοί θεωρούν τις παρεμβολές της Κρεολικής στη γαλλική ως «λάθη», αντί να τις βλέπουν ως φυσικές προσαρμογές της διγλωσσίας.

Η μελέτη προτείνει μια παιδαγωγική προσέγγιση που ονομάζεται «Παιδαγωγική ποικιλία», η οποία αναγνωρίζει τη συνύπαρξη διαφορετικών ποικιλιών της Γαλλικής και της Κρεολικής και προτείνει μια πιο ευέλικτη ενσωμάτωση αυτών των γλωσσών στη διδασκαλία.

Παράδειγμα:

Χρήση της Κρεολικής αντί της πρότυπης Γαλλικής – Ένας μαθητής λέει: J'ai pris sommeil (κοιμήθηκα), επηρεασμένος από την κρεολική έκφραση rwan somey (κοιμάμαι).

Ο δάσκαλος το διορθώνει σε: Je me suis endormi (κοιμήθηκα).

Ωστόσο, ο δάσκαλος δεν εξηγεί γιατί το «prendre sommeil» είναι γραμματικά λανθασμένο στα Γαλλικά, χάνοντας έτσι μια ευκαιρία για συγκριτική διδασκαλία.

Η δίγλωσσία στο δημοτικό σχολείο Charles Buls

ΒΕΛΓΙΟ

Με μια ματιά

Η δίγλωσση εκπαίδευση στα Γαλλικά και Φλαμανδικά εισήχθη για πρώτη φορά το 2020 στο δημοτικό σχολείο Charles Buls στις Βρυξέλλες. Μέσα από αυτή την προσέγγιση, οι μαθητές μαθαίνουν με τη μέθοδο της “εμβάπτισης” και στις δύο γλώσσες, κάνοντας ένα σημαντικό βήμα προς την υλοποίηση της αρχής της «συνύπαρξης» που χαρακτηρίζει τις Βρυξέλλες.

Βασικά Στοιχεία

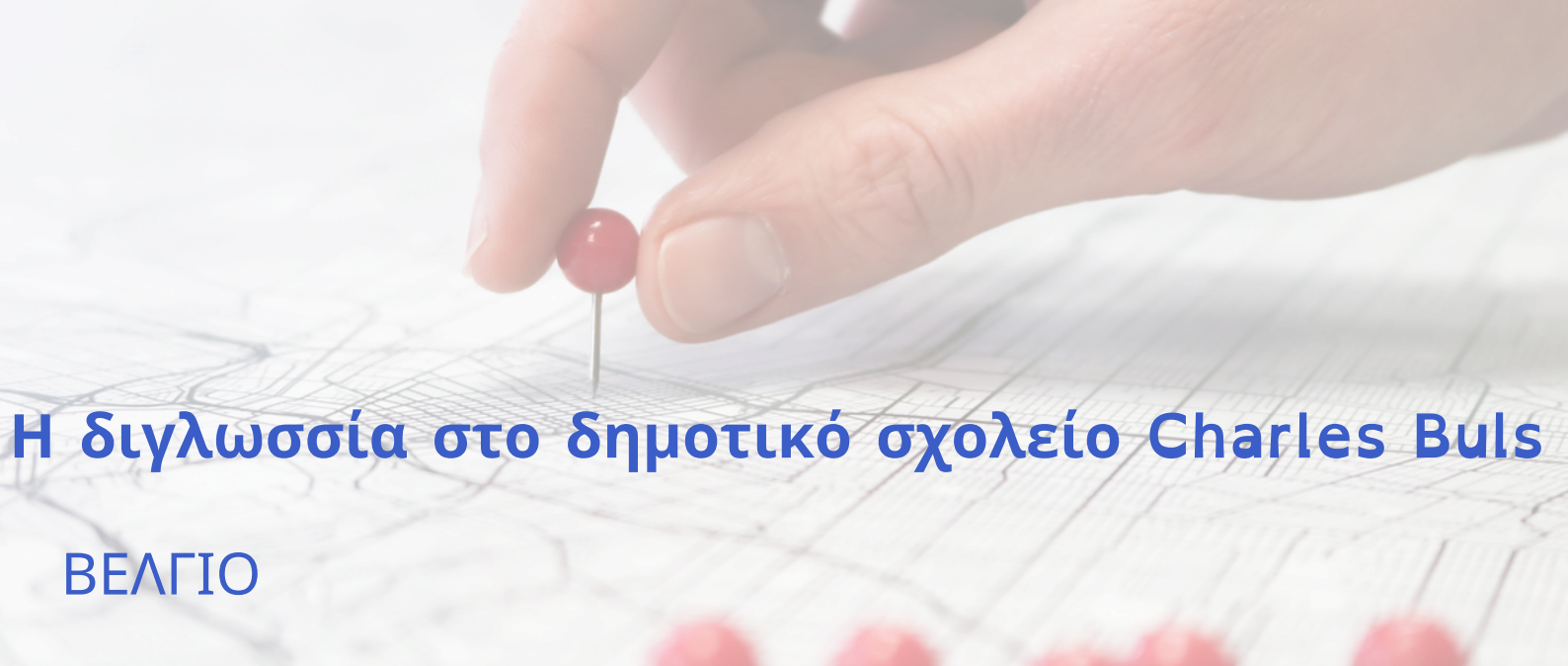
Μαθητές/
Καθηγητές

Σχολείο

Περιεχόμενο

Το Βέλγιο διαθέτει τρεις διακριτές γλωσσικές, ομοσπονδιακές κοινότητες: τη Γαλλόφωνη, τη Φλαμανδόφωνη και τη Γερμανόφωνη. Η πολιτική ιστορία της χώρας έχει επηρεάσει τη διδασκαλία των γλωσσών στα σχολεία και έχει οδηγήσει στη θέσπιση νομικών περιορισμών όσον αφορά τη γλώσσα (ή τις γλώσσες) διδασκαλίας και τη διδασκαλία ξένων γλωσσών. Αν και αυτή η διαδικασία οδήγησε στην αρχή; «Μία κοινότητα – Μία γλώσσα», το συγκεκριμένο σχολείο υπήρξε πρωτοπόρο στη δίγλωσση εκπαίδευση στα Γαλλικά και τα Ολλανδικά (Φλαμανδικά) στην περιοχή των Βρυξελλών.

Η διγλωσσία στο δημοτικό σχολείο Charles Buls

ΒΕΛΓΙΟ

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ

Η συγκεκριμένη πρωτοβουλία υλοποιήθηκε τον Σεπτέμβριο του 2020, τέσσερα χρόνια μετά τη δημιουργία του πρώτου πτυχίου πανεπιστημιακού επιπέδου στη δίγλωσση διδασκαλία. Στο πλαίσιο της πρόθεσης του Δήμου Βρυξελλών να προσφέρει στους μαθητές του ποιοτική πολυγλωσσική εκπαίδευση και της γενικότερης έμφασης στη γλωσσική μάθηση, δημιουργήθηκε αυτό το πτυχίο με στόχο την κατάρτιση εκπαιδευτικών ώστε να μπορούν να ανταποκριθούν σε αυτή την απαίτηση.

Το σχολείο Charles Buls, που βρίσκεται στη πολυπολιτισμική συνοικία Marolles, είναι το πρώτο που εφάρμοσε το συγκεκριμένο πρόγραμμα, το οποίο ξεκίνησε από την πρώτη τάξη του δημοτικού και σταδιακά επεκτάθηκε σε ολόκληρο το σχολείο τα αμέσως επόμενα χρόνια. Η πρωτοβουλία αυτή αφορούσε πέρα από τα μαθήματα και τις εξωσχολικές δραστηριότητες, τη βιβλιοθήκη και τους χώρους του διαλείμματος. Δύο δάσκαλοι, ένας Γαλλόφωνος και ένας Φλαμανδόφωνος, συνεργάζονται στενά ώστε τα παιδιά να μαθαίνουν και στις δύο γλώσσες, παρακολουθώντας το 50% των μαθημάτων σε κάθε γλώσσα με τρόπο παιγνιώδη και αυθόρμητο.

Χρήσιμα Συμπεράσματα

Η περίπτωση του σχολείου Charles Buls αναδεικνύει τη σημασία της βιωματικής και παιγνιώδους μάθησης, σε συνδυασμό με την κατάλληλη επιμόρφωση και υποστήριξη των εκπαιδευτικών στην ενίσχυση της γλωσσικής και κοινωνικής συνοχής.

«Brussel Vol Taal» και Πολυγλωσσικά Προγράμματα της Επιτροπής Φλαμανδικής Κοινότητας

ΒΕΛΓΙΟ

Με μια ματιά

Περισσότερα από 50 Φλαμανδόφωνα σχολεία στην περιοχή των Βρυξελλών έχουν ενταχθεί σε μια πρωτοβουλία πολυγλωσσίας με στόχο την παροχή εκπαιδευτικής υποστήριξης στα Ολλανδικά, Γαλλικά, Αγγλικά και σε άλλες γλώσσες που μιλούν οι μαθητές στο σπίτι. Τα προγράμματα που υλοποιούνται στο πλαίσιο αυτής της πρωτοβουλίας έχουν συγκεντρωθεί σε μια διαδικτυακή πύλη για πρόσβαση από τους εκπαιδευτικούς.

Βασικά Στοιχεία

Καθηγητές
/Μαθητές

Σχολείο

Περιεχόμενο

Στο πλαίσιο της προσπάθειας του Δήμου Βρυξελλών για την προώθηση της διγλωσσίας στην εκπαίδευση, η Επιτροπή της Φλαμανδικής Κοινότητας (VGC) προσφέρει ένα ελεύθερα προσβάσιμο, Φλαμανδόφωνο δίκτυο υπηρεσιών και δομών στους τομείς της εκπαίδευσης και του πολιτισμού. Αυτός ο φορέας ανέπτυξε νέους κανονισμούς και επιχορηγήσεις με στόχο την ενίσχυση της πολυγλωσσίας στα σχολεία. Τα έργα που προέκυψαν από αυτή την πρωτοβουλία οδήγησαν στη δημιουργία του διαδικτυακού αποθετηρίου για εκπαιδευτικούς “Brussel Vol Taal”.

«Brussel Vol Taal» και Πολυγλωσσικά Προγράμματα της Επιτροπής Φλαμανδικής Κοινότητας

ΒΕΛΓΙΟ

Περιγραφή

Η Επιτροπή της Φλαμανδικής Κοινότητας (VGC) εισήγαγε το 2023 ειδικούς κανονισμούς, συνοδευόμενους από επιχορηγήσεις, με σκοπό να δώσει τη δυνατότητα σε Φλαμανδόφωνα δημοτικά και δευτεροβάθμια σχολεία να αναπτύξουν πολυγλωσσικά προγράμματα. 52 σχολεία ανταποκρίθηκαν στην πρόσκληση αυτή, αριθμός διπλάσιος από εκείνον της προηγούμενης χρονιάς.

Οι πρωτοβουλίες που υλοποιούν αυτά τα σχολεία έχουν συγκεντρωθεί στην πλατφόρμα “Brussel Vol Taal”. Πρόκειται για μια διαδικτυακή πύλη που απευθύνεται στα Φλαμανδόφωνα σχολεία των Βρυξελλών και έχει ως στόχο να προσφέρει υλικό και υποστήριξη στους εκπαιδευτικούς της περιοχής που εργάζονται καθημερινά με πολυγλωσσικούς μαθητές. Η πλατφόρμα περιλαμβάνει οδηγίες, διδακτικό υλικό, εργαλεία και δυαδικτυακούς πόρους για εκπαιδευτικούς. Περιέχουν βοηθήματα εκπαιδευτικών για τον τρόπο διδασκαλίας μιας νέας γλώσσας και περιέχουν παραδείγματα δράσεων που έχουν εφαρμοστεί σε διάφορα σχολεία της περιοχής. Τα έργα αυτά αποτελούνται από μεμονωμένες δράσεις μέχρι και ολικές παρεμβάσεις και προσφέρουν πλήθος παραδειγμάτων για εφαρμογή ή επεξεργασία.

Lesson learnt

Η αυξανόμενη συμμετοχή στην πρωτοβουλία για την πολυγλωσσία καταδεικνύει τη σαφή τάση για μια εκπαίδευση που να περιλαμβάνει όλες τις γλωσσικές ανάγκες. Η δημιουργία χρήσιμων διαδικτυακών πόρων ενισχύει τη συνεργασία προς αυτή την κατεύθυνση και προσφέρει πρακτικά εργαλεία για την αποτελεσματική υποστήριξη των πολυγλωσσικών μαθητών.

LINGUISTIC PATHFINDER

Smart Education Guide

Project Number: 2024-1-PT01-KA220-SCH-000250257

